

POSTIPANKKI POSTBANKEN
 ASIAKASPALVELU KLO 8.30-18.30
 PUH. (931)168 032

TILIOTE 2/94 sivu 1
 Kausi 21.05.-27.05.1994 Päivämäärä 27.05.1994
 SHRTOTILI 800013-79199434 Limitti

PARKKUUN TYÖVÄENYHDISTYS
 KARJULA 2/TAUNO HAAPALA
 34300 KURU

53

ARKISTOINTITUNNUS SAAJAN TILINUMERO	MAKSI/ARVO PVM.	SAAJA/MAKSAJA VIESTI	TAP. N:o	TILIÖINTI	MÄÄRÄ
KIRJAUSPÄIVÄ 23.05.94				SALDO 01.04.94	92,85 +
940523 880200500014	2305 2305	710 LOPETUSKORKO KULUVALTA VUODELTA	1		0,76 +
940523 880100500014 819005-46946	2305 2305	700 LOPETUSSIIRTO	2		92,81 -
		PANOT YHTEENSÄ	1 KPL	SALDO 23.05.94	0,00 +
		OTOT YHTEENSÄ	1 KPL		0,76 +
					92,81 -
TILIOTTEEN YHTEENVETOTIEDOT:		PANOT YHTEENSÄ	1 KPL	SALDO 23.05.94	0,00 +
		OTOT YHTEENSÄ	1 KPL		0,76 +
		PANOJEN KORJAUKSET	0 KPL		92,81 -
		OTTOJEN KORJAUKSET	0 KPL		0,00 -
					0,00 +
PANOT/KK			OTOT/KK		PANOT/VUOSI
0,76 +			92,81 -		92,81 +
					OTOT/VUOSI
					92,81 -

OIKEUSMINISTERIÖ

- Asiailleen/asioidenhen. puolesta lähetetty postitse asiaillelle/asiainhenelle
- Lähetetty postitse postin välitystä itse käyttäneelle asiaillelle/asiainhenelle

800013-79199434

☐ Avaus ☐ Muutos ☒ Lopetus	
Tilin-omistaja	Nimi (alleiviiva puhuttelunimi) PARKKUN TYÖVÄENYHDISTYS Henkilötunnus 420345356-
	Työntekijä ja ammatti Puhelin toimeen/kotiin 934-473 3667
	Kotiosoite 34320 PARKKUN Tiliteosoite ellei kotiosoite
Tilin-omistaja	Nimi Tilin lopettajaksi valittu pöytäkirjan mukaan Henkilötunnus Kotiosoite Tauno Haapala 190728-4654
Asaja	Nimi osaite: Korjula 2 34300 Kuru Henkilötunnus Kotiosoite
Asiainmuoto	
Tilite	Maksuton tilite ☐ Kerran kuukaudessa Maksullinen tilite ☐ Kaksi kertaa kuukaudessa ☐ Viikottain ☐ Tapaturmapäivittäin ☐ Ei tilitettä
Eräntyminen	Eräntyvä talletus ja korot maksetaan tilille numero ☐ Maasäikaistalletuksesta ei lähetetä eräntymisilmoitusta
Tilin-omistajan allekirjoitus	Vahvistan tilitetöiden muutoksen / tilin lopetuksen ja samalla vakuutan, ettei tilin lopetuksen jälkeen shakkeja/pankkikorttimaksuja ole asetettuina liikkeellä. Paikka ja päivämäärä Kuru 06.05.94 Allekirjoitus <i>[Signature]</i>
Uutiedot	Asiakas haluaa tilin lopetus tapahtumasta.
Lopetus-tilit	Liitteena olevien tilin-käyttövalineiden kappalemaarat Pankki/Visa-yhdistelmäkortti Pankkikortti Visa-kortti Shekit Pankki/OK-yhdistelmäkortti Pankkikortti/Luottolinen OK-kortti Rinnakkaiskortti OK-kortti Muut
Lopetus-tilin ohje	Varojen saaja, nimi ja henkilötunnus/ty-tunnus KURUN SOSIAALIDEMOKRAATIT R.Y. Postiosoite Pahastenhoidot: Mäys - Lius, Rönkä Lopetetun tilin varat tilille, numero KURUN OP 519005-46946 Lisätiedot (lopetuksen syynä) YHDISTYS LAKKAUTETAAN Kuolinpäivämäärä 519005-46946
Pankki-tili	Henkilöllisyys todettu ☐ Aikortti ☐ Henkilö-todistus ☐ Passi ☐ Tunnettu Liitteet Pöytäkirja Paalikuori Postipankki Oy Kuru Käsittejä <i>[Signature]</i>

PARKKUUN TYÖVÄENYHDISTYS

50

34320 PARKKU

ARKISTOINTITUNNUS SAAJAN TILINUMERO	MAKSU/ ARVO PVM.	SAAJA/MAKSAJA VIESTI	TAP. N:O	TILIÖINTI	MÄÄRÄ
KIRJAUSPÄIVÄ 28.03.94					SALDO 00.00.00 0,00 +
940320 0E1100567772	2803	710 SSP:STA SIIRRETTY SALDO	1		92,05 +
	2803	452156-60000044			SALDO 28.03.94 92,05 +
		PANOT YHTEENSÄ 1 KPL	0		92,05 +
		OTOT YHTEENSÄ 0 KPL	0		0,00 -
TILIOTTEEN YHTIENVETOTIEDOT:					SALDO 28.03.94 92,05 +
		PANOT YHTEENSÄ 1 KPL			92,05 +
		OTOT YHTEENSÄ 0 KPL			0,00 -
		PANOJEN KORJAUKSET 0 KPL			0,00 -
		OTTOJEN KORJAUKSET 0 KPL			0,00 -
PANOT/KK 92,05 +		OTOT/KK 0,00 -		PANOT/VUOSI 92,05 +	
				OTOT/VUOSI 0,00 -	

PIIRIHALLITUKSEN KOKOUS

AIKA Tiistai 17.5.1994 klo 17.30

PAIKKA Tampereen Työväentalo 5. krs Tellervo
Hämeenpuisto 28, 33200 Tampere

LÄSNÄ	Koivisto	Risto	4	pj
	Tervo	Anne	3	poissa
	Anolin	Mirja	3	
	Eteläniemi	Pauli	4	
	Hämäläinen	Pentti	3	poissa
	Ihamäki	Pauli	2	
	Järvinen	Kalle	2	
	Kuusisto	Jarmo	3	
	Nenonen	Tuomo	3	poissa
	Salonen	Tuula	4	
	Tiittanen	Jaakko	3	
	Toivonen	Jouko	4	
	Lahtinen	Kyllikki (naispiiri)	2	
	Ruuhinen	Juha-Pekka (nuoriso)	-	poissa
	Ojala	Reino	4	
	Suokas	Juho	4	
	Auvinen	Tarja	4	
	Viitanen	Pia		puoluevalt.
	Särkkä	Juha		"

1

KOKOUKSEN AVAUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Puheenjohtaja Risto Koivisto avasi kokouksen toden-
ten sen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätös-
valtaiseksi.

2

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAT

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin
Tuula Salonen ja Jaakko Tiittanen

3

ASIALISTAN HYVÄKSYMINEN TYÖJÄRJESTYKSEKSI

Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

10

KURUN PARKKUUN TY:N LOPETTAMINEN JA VAROJEN
SIIRTO KURUN SOSIALIDEMOKRAATEILLE

Piirihallitus päätti esittää SDP:n puoluehallituk-
selle yhdistyksen purkamista sekä varojen 92,50 mk
siirtämistä Kurun Sosialidemokraatit ry:lle.

12

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja Risto Koivisto päätti kokouksen kel-
lo 18.45.

Risto Koivisto
puheenjohtaja

Reino Ojala
sihteeri

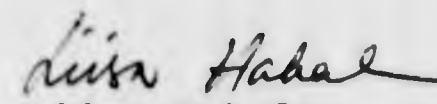
Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Tuula Salonen

Jaakko Tiittanen

Otteen oikeaksi todistavat:

Marja-Liisa Järvinen

Liisa Hakala

OULUN
SOSIALIDEMOKRAATTINEN
PIIRI RY.

21.6.1994

Puoluehallitus
Helsinki

Oheiset puolueosastot ovat purkautuneet varattomina.

Ylivieskassa ovat purkautuneet varattomina Raudaskylän Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry sekä Ylivieskan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry. Sotkamossa purkautuivat varattomina Yli-Sotkamon Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry ja Vuokatin Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry.

Toverillisin terveisin

Jyri Pöyhönen
toiminnanjohtaja

PM**SDP:n puoluehallituksen kokouksesta 15.9.1994****Poliittinen tilanne**

Puoluehallitus keskusteli EU-tilanteesta todeten viime aikaisten mielipidetiedustelujen osoittavan tilanteen varsin tasaiseksi ei- ja kyllä-mielipiteiden kannatuksen suhteen.

Todettiin, että eduskuntaryhmä julkisti oman varjobudjettinsa. Hallituksen puolelta tulleet kitkerät kommentit ovat tehneet tunnetuksi kaksi erilaista linjaa: hallituksen ja sosialidemokraattien.

Puoluehallitus sai selvityksen Heikki Kosken johtaman valtion aluehallintoa pohtineen työryhmän työstä.

Päätöksiä

Päätettiin siirtää puolueen lakisääteinen tapaturmavakuutus Vakuutusyhtiö Turvaan.

Hyväksyttiin Turun Päivälehden palauttaman parlamentaarisen lehdistötukierän jakaminen Sanomalehti Uusi Pohjois-Karjalalle.

Todettiin Helsingin Sosialidemokraattiset Elintarviketyöntekijät ry, Kurun Parkkuun Työväenyhdistys ry, Raudaskylän Sos.dem. työväenyhdistys ry, Vuokatin Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys ry, Yli-Sotkamon Työväenyhdistys ry ja Ylivieskan Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö purkautuneiksi.

Hyväksyttiin Vantaan Simonkylän sosialidemokraattinen Kilta puolueen sääntöjen mukaisesti puolueosastoksi ja annettiin lupa yhdistyksen rekisteröimiseksi.

Tiedoksi

Seuraava puoluehallituksen kokous pidetään 22.9.1994 alkaen klo 9.00.

MJJ

(vm/1)

**SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE -
FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI r.p.**

Puoluehallituksen kokous

22.9.1994 klo 9.00

ESITYSLISTA

- 1 Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus
- 2 Puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntäminen
- 3 Esityslistan hyväksyminen
- 4 Pöytäkirjan tarkistajien valinta
- 5 Seuraava puoluehallituksen kokous **29.9.1994 klo 9.00**
- 6 Sosiaalipolitiikka ja sosiaaliturvan rahoitus
- 7 Puoluevaltuuston kokouskutsu
- 8 Poliittinen tilanne
- 9 Tiedoksi
- 10 Muut esille tulevat asiat
- 11 Kokouksen päättäminen

SDP:n sosiaalisen hyvinvoinnin työryhmä
Yhteenvedo työryhmien raporteista

Työryhmän kokous 6.9.1994

TYÖSTÄ SOSIAALITURVAA - SOSIAALITURVASTA TYÖTÄ

Työllä synnytetään hyvinvointia

Hyvinvoinnin perusta on työ. Työllä turvataan myös työhön osallistumattomien ja kykenemättömien hyvinvointi.

Työllä synnytetään ja jaetaan sosiaalista hyvinvointia. Tasokas, hyvinhoidettu ja kustannustietoinen sosiaalipolitiikka tukee taloutta. Sosiaalipolitiikalla voidaan tasoittaa talouden suhdannevaihteluja pitämällä yllä laajapohjaista ja kestävä kysyntää.

Työttömyys on tasolla, joka uhkaa sosiaaliturvajärjestelmäämme. Sosiaalimenot eivät voi jatkuvasti ylittää kansantalouden pitkän aikavälin suorituskykyä. Tämän takia laajoihin kustannuksiin lisäviin sosiaalipoliittisiin uudistuksiin ei ole lähivuosina mahdollisuuksia. Nykyistä sosiaaliturvajärjestelmäämme on tehostettava, jotta tarpeettomia menoja voitaisiin välttää.

Tämä edellyttää sosiaaliturvajärjestelmämme peruserä-
aatteiden selkeyttämistä siten, että niin etuudet kuin niiden rahoituskin kannustavat työntekoon ja sosiaaliturvan ansaintaan.

Työtä hyvinvoinnin puolesta

Sosialidemokraattinen hyvinvointiajattelu edellyttää vastuuta erityisesti huono-osaisista ja syrjäytyneistä. Vain työntekoon perustuva sosiaaliturvajärjestelmä pystyy takaamaan kaikille kansalaisille perusturvan. Työnteon kautta turvataan paitsi sosiaaliturvan rahoitus myös tarvittavat yhteiset palvelut. Yksinkertaistetut rahanjakojärjestelmät eivät takaa riittävää turvaa ja hämärtävät työn ensisijaisuutta.

Perusturva ei saa olla pelkkä suojaverkko, jonka varaan jäädään. Perusturvan on oltava ensisijaisesti tilapäinen turvajärjestelmä, joka auttaa palaamaan itsenäiseen ja omaehtoiseen elämään. Tämän takia perusturvan tärkeimmät elementit koostuvat palveluista, joiden avulla tuetaan ja parannetaan ihmisten valmiuksia.

Taloudellisuus ja tehokkuus tarpeen

Sosiaaliturvajärjestelmämme ylläpito ja kehittäminen vaativat suurta panostusta työvoima- ja koulutuspolitiikan koko 1990-luvun ajan. Samalla tämä tarkoittaa sitä, että sosiaaliturvan rahoitukseen käytettävät resurssit ovat jonkin verran pienemmät. Työttömyysturvamenoissa työttömyyden alentumisesta johtuvien säästöjen lisäksi valtion budjetin ja kansaneläkelaitoksen rahastojen kautta rahoitettavien sosiaalimenojen tulisi olla vuonna 1998 noin 5 - 7 miljardia markkaa nykyistä pienemmät kiintein hinnoin arvioituna. Vuosittain olisi siten kyettävä säästämään noin 0,5 - 1 prosenttia valtion sosiaali- ja terveysmenoista.

Osa tästä säästöstä saadaan aikaan järjestämällä kuntien sosiaali- ja terveyspalvelut nykyistä tehokkaammin ja taloudellisemmin. Samalla pienenevät myös kuntien omat sosiaali- ja terveysmenot.

Suotuisa talouskehitys helpottaisi sosiaaliturvan säästötoimia. Talouskehitys voi olla parempi, jos EU-jäsenyys tuo mukanaan talouselämän tarvitsemää vakautta ja jos lähialueillamme - erityisesti Venäjällä - myönteinen kehitys voimistuu.

Vastuuta kansallisella tasolla - aktiivisuutta yhteisötasolla

Euroopan Unionin jäsenyys voi olla merkittävä mahdollisuus myös sosiaaliturvan kehittämisen kannalta. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että Suomi pitää paitsi kiinni sosiaaliturvansa nykyisistä peruseriaatteista myös osallistuu aktiivisesti sosiaaliturvan kehittämiseen. Suomalaisessa sosiaaliturvajärjestelmässä on säilytettävä universaalisuus (laaja-alaisuus ja kattavuus), julkiset palvelut sekä riittävä etuustaso. Sosiaaliturvalla on luotava molemmille sukupuolille tasa-arvoiset työssäkäynnin edellykset.

Hyvinvointiyhteiskunnassa, joka rakentuu sekä miesten että naisten työssäkäynnille, lasten päivähoitojärjestelmät ja vanhusten hoito ovat välttämättömiä, jotta erityisesti naiset ovat voineet yhdistää perhevelvollisuudet ja ammattityön, opiskelun ja muun yhteiskunnallisen toiminnan.

Julkisen sektorin keskeinen asema sosiaaliturvassa on välttämätön, sillä kansainvälisissä vertailuissa ei ole löytynyt mallia, joka yhtä tasa-arvoisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti toteuttaisi kaikkien kansalaisten hyvinvointia.

Integraation välillisiä vaikutuksia suomalaiseen sosiaaliturvaan ei pidä kuitenkaan vähätellä. Työvoiman, pääoman, tavaroiden ja palvelujen liikkuaessa yli kansallisten rajojen joutuvat kansalliset järjestelmät uuteen tilanteeseen. Erityisen merkityksellinen kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien olemassaololle on taloudellinen kehitys. Esimerkiksi verotuksen osittainen harmonisointi ja EMU-kriteerien täyttäminen vaikuttavat eri tavoin kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien rahoitusmahdollisuuksiin. Negatiivisia vaikutuksia voidaan estää ainoastaan sitoutumalla voimakkaasti sosiaaliturvajärjestelmämme perustavoitteisiin ja kantamalla selkeästi vastuuta kansallisista päätöksistä. Sosiaalipoliittikkaa harjoitetaan jatkossakin ensisijaisesti kansallisella tasolla.

Kansallisesti ja kansainvälisesti sosiaaliturvan keskeisin ongelma on työttömyys. Viime vuosien kehitys on osoittanut, ettei vastuuta työllisyydestä voi siirtää pelkästään markkinavoimille. Sekä kansallisen että yhteisötason päätöksillä voidaan helpottaa työttömyyttä. Työttömyyden alentamisen tulee olla keskeisellä sijalla myös arvioitaessa mahdollisuuksia siirtyä Euroopan rahaunioniin EMUun.

Selkeään rahoitusjärjestelmään

Kansainväliset vertailut osoittavat, että lakisääteisiin maksuihin perustuva lakisääteinen ja kattava sosiaaliturvajärjestelmä on tehokas. Se tuottaa hyvän korvaustason kohtuullisin kustannuksin.

Sosiaaliturvan rahoitus perustuu jatkossakin sekajärjestelmään, jossa veroja ja maksuja kerätään sekä kulloinkin maksussa olevien etuuksien hoitamiseen että rahastoitavaksi tulevia etuusmenoja varten. Rahastointia on lisättävä noususuhdanteissa.

Ansioon suhteutettu työllä ansaittu sosiaaliturva on sosiaaliturvajärjestelmän ydin. Ansionmenetystä korvaavien etuuksien saamisedellytyksenä on riittävä työnteko.

Ansioon suhteutetuissa etuuksissa ja vakuutusmaksuissa etuuden määrään liittymättömät porrastukset ovat ongelmallisia. Rahoituksen tulisi mahdollisimman suuressa määrin vastata etuutta.

Vakuutusmaksut, peritäänkö ne työnantajalta tai työntekijältä, ovat osa palkkaa ja etuudet myöhennettyä palkkaa. Palkansaajamaksujen laajempi käyttö on perusteltua mm. siksi, että tällä tavoin ansioturvan kehittämisen ja palkkojen korottamisen vaihtoehtoisuus näkyy paremmin.

Sosiaaliturvan rahoitus perustuu palkansaajien tuloverotuksen ja vakuutusmaksujen lisäksi yrityksiltä perittäviin veroihin ja maksuihin. Ansioturvan osalta paras peruste työnantajamaksuille on palkka.

Käyttäjämaksuin voidaan rajoitetusti rahoittaa sosiaali- ja terveyspalveluita. Yleinen verorahoitus soveltuu palveluiden lisäksi parhaiten niiden etuuksien rahoittamiseen, jotka maksetaan tarveharkintaisina tai tasasuuruksina.

Sosiaaliturvan rahoituksen tulee kohdentua siten, ettei se muodostu esteeksi työllistymiselle. Siksi yleisen sosiaaliturvan rahoituksen välineenä yritysten palkkasummaan perustuvia maksuja voidaan korvata muilla yleisillä julkisyhteisöjen tulolähteillä, kuten kiinteistö-, pääoma- ja yritysverotuksella sekä ympäristöverotuksella.

Sosiaaliturvan rahoitusta on käytetty myös tulontasauksen välineenä. Tätä tarkoitusta toteuttaa erityisesti sosiaaliturvan rahoittaminen yleisin verovaroin. Myös palvelumaksuja on pyritty sitomaan entistä selkeämmin tuloihin. Tämä on kuitenkin johtanut ns. köyhyysloukkuihin toimeentuloturvaetuuksien alentumisen, tulosidonnaisten maksujen ja veroprogression yhteisvaikutuksen takia.

Köyhyysloukkujen estäminen toteutuu parhaiten välttämällä tuloperusteisia maksuja julkisen sektorin yhteisissä palveluissa. Veroprogressio hoitaa paremmin tulontasauksen.

Syrjäytymisen kierre katkaistava - perusturvajärjestelmä on uudistettava

Perusstrategiana sosiaaliturvassa täytyy olla ihmisten omien toiminta- ja valintaedellytysten luominen ja parantaminen. Työllistymismahdollisuuksien lisäksi tämä edellyttää yhteisvastuullista huolenpitoa ja yhteisten kaikille tarkoitettujen palvelujen luomista valinnanvapauksien turvaamiseksi.

Köyhyyden sijasta tulee puhua laajemmin huono-osaisuudesta ja syrjäytymisestä. Tulojen riittämättömyyden lisäksi ongelmia aiheuttavat työttömyys, sairastuminen, koulutuksen tai asunnon puute, sosiaaliset tekijät sekä syrjäytyminen osallistumisesta ja päätöksenteosta. Erityisesti taloudellisen laman aikana monet ongelmat kasautuvat, minkä takia ratkaisutkaan eivät ole yksinkertaisia.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä yhä kasautuviin kaupunkien sosiaalisiin ongelmiin. Niiden poistamiseksi on ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin.

Huono-osaisuuden ja syrjäytymisen syynä on viime vuosina ollut yhä useammin pitkäaikaistyöttömyys. Pitkäaikaistyöttömyys on henkilölle itselleen vähintään yhtä suuressa määrin sosiaalinen kuin taloudellinen ongelma.

Tehokkain keino vähentää syrjäytymistä on saada työttömät takaisin työelämään. Työmarkkinoiden toimintaa on tehostettava. Keskeisellä sijalla syrjäytymisen estämisessä ovat myös koulutus, kuntoutus ja tarvittaessa tukityöllistäminen julkiselle sektorille. Työntekijän kannalta on olennaista, että työ ja siitä saatava tulo turvaavat riittävän toimeentulon.

Perustoimeentulon takaaminen ei edellytä yhtenäistä automaattista kansalaispalkan tapaista perustuloa, joka tulisi henkilölle riippumatta siitä osallistuuko hän työhön tai ei. Tällainen järjestelmä vain lisäisi vääriä kannustinvaikutuksia työmarkkinoilla ja voisi johtaa halpatyövoimaan perustuviin työmarkkinoihin.

Etuusjärjestelmien tulee perustua syyperusteisiin järjestelmiin, jossa työansion menetys korvataan ja perustoimeentulo turvataan kohtuullisesti siten, ettei kunnalliseen toimeentulotukeen jouduta pääsääntöisesti turvautumaan. Kunnallinen toimeentulotuki on tarkoitettu vain väliaikaiseksi toimeentuloksi.

Kunnallista toimeentulotukea on kehitettävä siten, että tähän tarveharkintaiseen tukeen voidaan liittää aina riittävästi sosiaalityötä ja työvoimapalveluita. Tämä edellyttää riittäviä työvoimaresursseja sosiaalityöhön ja työvoimapalveluihin.

Perusturvajärjestelmää onkin radikaalisti uudistettava seuraavista lähtökohdista:

- nykyiset aukot turvajärjestelmissä paikataan
- perusturvajärjestelmää kehitetään palvelujen ja tulonsiirtojen kokonaisuutena, jonka tehtävänä on palauttaa henkilön itsenäinen ja omaehtoinen toimintakyky
- toimeentuloturvaetuudet yhteensovitetaan ja mitoitetaan siten, että riittävien käytettävissä olevien tulojen ohella työntekoa ja omaehtoista tulonhankintaa kannustetaan
- toimeentuloturvasta poistetaan passivoivat tekijät ja ehkäistään köyhyysloukkujen syntyminen

Perhepolitiikassa maan tulevaisuus

Pienten lasten vanhempien korkea työssäkäyntiaste edellyttää työ- ja perhe-elämän yhteensovittavaa perhepolitiikkaa. Naisten työssäkäynti on Suomessa selvästi yleisempää kuin muualla Euroopassa.

Perhepoliittiset tukijärjestelmät ovat edelleen osin selkiintymättömiä ja tukimuodot hajanaisia.

Perhepoliittisen kustannusten tasauksen on perustuttava neljään perusmuotoon:

1. Lapsista aiheutuvia yleisiä kustannuksia tasaavat tulonsiirrot kootaan lapsilisäjärjestelmään ja äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaan.

2. Työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseksi lasten päivähoidon perustana on oltava yhteiset ja julkiset palvelut.
3. Lapsen vammaisuudesta tai sairaudesta aiheutuvia erityiskustannuksia on tasattava yhteisin varoin.
4. Asumisen tukemisen kautta on tuettava ennen kaikkea pieni- ja keskituloisia nuoria lapsiperheitä.

Lapsilisien kehittämiseksi selvitetään erilaisten porrastusvaihtoehtojen sekä tasasuuruisen lapsilisen vaikutukset sekä mahdollisuudet niiden saattamiseksi verolle.

Äitiys-, isyys- ja vanhempainrahajärjestelmää on joustavoitettava tukemalla erityisesti isien lastenhoitoa ja lisäämällä tuen jaksottamismahdollisuuksia alle kouluikäisten lasten perheissä. Samalla selvitetään lasten kotihoidon tukijärjestelmän sulauttamista äitiys-, isyys- ja vanhempainrahajärjestelmään.

Perhepoliittisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu pysytetään kunnalla. Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajien keskinäistä yhteistyötä sekä yhteistyötä kuntalaisten tarvitsemien muiden palvelujen, kuten koulu- ja asumispalvelujen tuottajien kanssa on lisättävä. Myös yleishyödyllisten, voittoa tuottamattomien järjestöjen voimavarojen käyttöä ja yhteistyötä kunnan kanssa on tehostettava. Tavoitteena ovat aluevastuuisesti tuotetut yhteiset palvelut.

Taloudellisten mahdollisuuksien mukaan päivähoitoa laajennetaan asteittain kaikkiin alle kouluikäisiin. Kunnallisia päivähoitopalveluja ei voida korvata tulonsiirroilla.

Lasten ja kansakunnan kannalta on kiireellisesti uudistettava lasten esiopetusta. Lasten päivähoito ja oppivelvollisuus on yhdistettävä siten, että järjestetään 6-8 vuotiaille esi- ja alkuopetuksessa oleville sekä opetus että päivähoito.

Ehkäisevä toiminta pidetään painoalueena kehittämällä neuvolajärjestelmää, oppilashuoltoa ja tukiovetusta. Huomiota on kiinnitettävä myös koulun jälkeisen vapaa-ajantoiminnan järjestämiseen, koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisyyn sekä nuorten rikoskierteen katkaisemiseen.

Asumisen tukemisjärjestelmien virheet on korjattava liittämällä tuki selkeämmin muuhun sosiaalipolitiikkaan. Asumisen tuen painopiste on siirrettävä perheen perustamisvaiheeseen. Näin vähennetään lapsiperheiden jatkuvaa muuttamistarvetta ja uusiutuvaa velkaantumista.

Opinto- ja koulutuspoliittista tukea tulee kehittää siten, että nuorten mahdollisuudet opiskelun tahostamiseen ja valmistumisen nopeutumiseen parantuvat. Opintotukea tulee kehittää lisäämällä opintorahan osuutta ja vähentämällä opintolainojen korkojen markkinasidonnaisuutta.

Asumisen ja opintojen tuen kehittämällä luodaan edellytyksiä pitkäjänteiselle elämänsuunnittelulle ja tehdään mahdolliseksi myös perheen perustamisen ja lasten hankkimisen aientaminen.

Eläkejärjestelmä on turvattava ja ikääntyneiden työntekijöiden asemaa on parannettava

Yhteiskunnallisessa keskustelussa vanhukset ja nuoremmat väestöryhmät on asetettu perusteettomasti vastakkain ikäänkuin vanhuus sinänsä olisi ongelma eikä normaali elinvaihe.

Eläkejärjestelmien suurin ongelma on tällä hetkellä liian aikainen eläkkeelle siirtyminen. Suurimmat syyt aikaiseen eläkkeelle siirtymiseen ovat yhä useammin työolot, työelämän henkinen rasittavuus ja työsuhteen turvattomuus. Työelämä ei tarjoa enää turvallista vaihtoehtoa. Työympäristön tilan parantaminen on yksi tärkeimpiä sosiaaliturvan kehittämiskohteita.

Valtion on yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa neuvoteltava ja sovittava toimenpiteistä, joilla kehitetään työelämää ja kuntoutusta. Eläkkeiden määräytymisperusteiden muutosten vaikutuksia seurataan. Niiden tulisi vaikuttaa siten, että suomalaisten poikkeuksellisen yleinen varhaiseläkkeelle siirtyminen vähenee. Työvoima- ja sosiaalipoliittisin toimin olisi pyrittävä vähentämään sellaiselle varhaiseläkkeelle siirtymistä, jonka perusteena on jokin muu syy kuin henkilön työkyvyttömyys tai sairaus.

Työmarkkinajärjestöjen kanssa on päätettävä työeläkejärjestelmää koskevista säästöistä, joilla eläkemenot ja eläkemaksut sopeutetaan kansantalouden mahdollisuuksiin heikentämättä työeläkejärjestelmän perusetuja.

Vammaisten taloudellisen tuen tulee auttaa heitä mahdollisimman itsenäiseen elämään. Tämä edellyttää tukea erilaisten apuvälineiden hankinnassa sekä erilaisten liikuntarajoitteiden poistamista asunnoissa sekä asuin- ja liikenneympäristössä.

Toimeentuloetuuksien ohella hyvätasoiset valtion ja kuntien järjestämät yhteiset palvelut takaavat vammaisten ja vanhusten perusturvallisuuden. Palvelujen on oltava pääsääntöisesti sellaisia avopalveluja, jotka tukavat ihmisiä heidän omassa asuinympäristössään. Laitoshoidon osuus vähenee ja avohoidon osuus lisääntyy. Tämä merkitsee vastaavaa muutosta myös henkilöstössä.

Kasvu ja työllisyys on tulevien sukupolvien elinehto

Lamen varjolla on viritelty sukupolvien välistä risti-riitaa. Eräiden arvioiden mukaan tulevat sukupolvet eivät kestä nykyistä sosiaaliturvajärjestelmäämme. Siksi on vaadittu, että erityisesti eläke-etuuksia olisi tulevien eläkeläisten kohdalta leikattava ja muutakin ansioturvaa heikennettävä. Lisäpontta sukupolviristiriitaa lietsovat saavat mittavasta julkisesta velasta ja sen takaisinmaksusta.

Sukupolvien välistä sotaa lietsotaan tarkoitushakuisesti. Veroasteen ja julkisen velan tulevaisuuden kannalta ei ole välitöntä merkitystä sillä, perustuuko sosiaaliturva ansioon suhteutettuun turvaan vai muihin järjestelyihin. Siksi sukupolvinäkökulmalla ei voi perustella hyökkäystä juuri ansioturvaa vastaan.

Kun ansioon suhteutettu turva kannustaa työntekoon ja sosiaaliturvan ansaintaan ja siten edistää kulutuskysynnän säilymistä ja talouden kasvua, on se sukupolvinäkökulmasta edullisempaa kuin passivoiva sosiaaliturva.

Valtioneuvoston kanslian asettama sukupolvien välistä tulonjakoa pohtinut työryhmä jätti raporttinsa keuhäällä 1994. Raportin pohjalta ei ole tarvetta eikä syytä ryhtyä

kaivamaan juoksuhautoja ikäluokkien väliin. Huoli huomista on yhteinen niin huomispäivän vanhusten, työikäisten kuin huomispäivän lapsienkin kannalta.

Ikäluokkien välisen sodankäynnin sijasta on kysyttävä: Mitä nyt tehdään? Miten uuden informaation valossa tulisi edetä?

Kolme asiaa nousevat yli muiden:

1. Miten taloudellinen kehitys saadaan kasvuuralle ja miten oikeistaan vinoutunut elatussuhde.
2. Miten sosiaaliturva rahoitetaan siten, että veroaste ei nousisi ja että työllistämiselle ei synny esteitä?
3. Miten sukupolvinäkökulman tulisi heijastua politiikkaan?

Elatussuhde, eli työssäkäyvien suhde etuuksia saaviin oli vielä vuonna 1990 noin 1. Nyt se on noin 1,6. Jokainen palkka- tai yritystuloa saava siis elättää keskimäärin 1,6 muuta kansalaista itsensä lisäksi. Tällaisella elatussuhteella sosiaaliturvan rahoitus ei kestä.

Elatussuhteen nopea heikentyminen johtuu ikärakenteen heikkenemisestä, mutta ennen kaikkea työttömyydestä. Jatkossa arvioidaan elatussuhteen paranevan noin 1,3 tasolle. Tämäkin edellyttää työllisyyden nopeaa kohenemista.

Työllisyyden lisäksi tulevaisuuden ongelmien ratkaisuun vaikuttaa yhteiskunnan taloudellinen suorituskyky. Jos kasvu pysähtyy tai pysyy hyvin matalana, ei ikärakenteen heikkenemisestä syntyvää sosiaalimenojen kasvupainetta voi hallita.

Kohtuullinen kasvu nostaa kansantuotetta ja reaalityuloja varsin nopeasti. Siten myös vanhenevan väestön tarpeet on helpompi täyttää. Parasta sukupolvipolitiikkaa on siis työllisyyttä edistävä kasvupolitiikka.

Sosiaaliturvan rahoitus on kansantuotteen supistumisen ja työttömyyden vuoksi vaikeuksissa jo nyt. Lisäksi eräät verotulot pienentyvät EU:n jäsenyyden myötä.

Sosiaaliturvan rahoitus ei voi juuri nykyistä enempää rakentua verojen varaan. Myös työnantajien ja työntekijöiden palkkaperusteisilla maksuilla on rajansa. Siksi sosiaaliturvankin osalta on ylläpidettävä budjettikuria.

Eläkepolitiikassa on toteutettu merkittäviä uudistuksia, jotka hidastavat eläkemenojen kasvua. Lisäksi järkevistä maksurasitusta tasaavista säästöistä neuvotellaan edelleen. Eläkejärjestelmän perusteet on mahdollista säilyttää.

Sukupolviradikalismia ruokkii osittain oikeutetusti nk. "termiitti-ilmiö". Nuorempien ikäluokkien näkökulmasta vaikuttaa siltä, että aina kun suuret ikäluokat ovat siirtyneet elämänvaiheesta seuraavaan, tukijärjestelmien perusteet murenevät.

Perhepolitiikassa esimerkkinä nuorten työssäkäyvien vähälapsisten perheiden kannalta oli lapsilisä uudistus. Asuntopolitiikassa hätä luo asuntojen hintojen nousu ja reaalikoron korkeus yhdistettynä tukijärjestelmien rappioon. Opintotuessa on koettu valtava reaalikorkotason nousu, monissa perheissä 80-luvulla otettu opintolaina on korkotasoltaan kaikkein kalleinta lainaa.

Kyse ei ole pelkästään tukijärjestelmistä vaan myös verotuksesta ja talouspolitiikan linjasta. Vaikka esimerkiksi alhainen inflaatio on kokonaistalouden kannalta tavoite, on huomattava, että se suosii nimenomaan vanhempia ikäluokkia, joiden tulotaso on vakaa, valkaantuminen vähäistä ja säästämisaste korkea.

Sukupolvinäkökulma, sikäli kun tarkoitetaan eri ikäluokkia, onkin otettava huomioon eri politiikan lohkoilla, jotta tuleva kehitys olisi tasaista kaikissa ikäryhmissä ja jotta toimenpiteiden haittavaikutukset eivät kumuloidu nuoriin ikäryhmiin. Nykyisen laman aikana tehdyt virheet ovat olleet kestäättömiä nimenomaan nuorempien ikäluokkien näkökulmasta.

Perusterveydenhuoltoa ja ehkäisevää terveydenhoitoa

Suomalainen terveydenhuoltojärjestelmä on osoittautunut paitsi kohtuuhintaiseksi myös tuloksiltaan hyväksi. Terveydenhuollon haasteet muuttuvat kuitenkin koko ajan, minkä takia järjestelmää on kehitettävä niiden suuntaviivojen mukaisesti, jotka 1980-luvulla asetettiin. Tämä tarkoittaa panostusta ehkäisevään terveydenhoitoon, perusterveydenhuoltoon, avohoitoon, asiakaslähtöisyyteen, väestövastuuperiaatteeseen sekä kuntien järjestämisvastuun ja toimintaedellytysten lisäämiseen.

Kuntien taloudellisia valmiuksia vastata uusiin haasteisiin olisi parannettava laajemmalla kuntien yhteistyöllä ja tarvittaessa kuntaliitoksien. Kansalaisilla on oltava oikeus päästä asianmukaiseen hoitoon asuinpaikasta riippumatta. Nyt tilanne on huonoin suurissa kaupungeissa, mutta myös pienissä kunnissa, joiden rahoituspohja ei riitä edes peruspalveluiden turvaamiseen.

Peruskunnan velvollisuus järjestää palveluita on lähtökohta. Ajatukset siitä, että kunta vapautuisi järjestämisvastuustaan esimerkiksi erilaisten palveluseteleiden avulla, on kyseenalainen. Avoimet palvelusetelit merkitsevät hallitsematonta kustannuskehitystä ja palvelutarjonnan vähentymistä.

Työterveyshuolto on osa terveydenhuollon peruspalvelujärjestelmää. Työterveyshuolto on osoittautunut kustannus-hyötysuhteeltaan edulliseksi ja työelämän toimivuutta tukevaksi. Työterveyshuollon edellytyksiä on parannettava kiinnittämällä erityistä huomiota ikääntyneiden työntekijöiden asemaan sekä työkyvyn ylläpitämiseen.

Terveydenhuolto on työvoimavaltaista. Väestön ikääntymisen takia palvelujen tarve kasvaa. Toisaalta taloudelliset tekijät estävät henkilökunnan runsaan lisäämisen.

Ainoa vaihtoehto lisätä toiminnan tuloksellisuutta on panostaa henkilökunnan koulutukseen ja työpaikkoihin siten, että henkilökunta osaa entistä enemmän ja voi myös viihtyä ja kantaa vastuuta työssä.

Terveydenhuollon kustannuksia voidaan alentaa muuttamalla palvelurakennetta tehtyjen esitysten mukaisesti, ottamalla käyttöön lyhytaikaisemman laitossijoituksen mahdollistavia uusia tekniikoita, karsimalla päällekkäisistä hallinto- ja huoltotehtävistä ja ennen kaikkea lisäämällä tapaturmien torjuntaa, työterveyshuoltoa ja parantamalla elintapoja mm. tupakan ja alkoholin käyttöä vähentäen.

Työttömyysturvan toimivuus edellyttää aktiivista työvoimapolitiikkaa

Laaja työttömyys on suurin uhka suomalaiselle sosiaaliturvalle. Yli 20 prosentin työttömyyttä ei voida hoitaa sosiaaliturvan avulla. Työttömyyden hoidon kannalta on ensisijaista onnistunut, pitkäjänteinen ja luottamusta herättävä talouspolitiikka.

Sosiaaliturvan tai minkään muunkaan tehtävän suunnitelmissa ei voida eikä saa lähteä siitä, että usean sadantuhannen työttömyys on realiteetti vielä vuosien ajan. Käänteeseen aikaansaamiseksi on oltava rohkeutta sijoittaa nyt kasvun edellytyksiin sekä malttia huolehtia julkisen talouden tasapainosta tulevana vuosina.

Työllisyyttä parannetaan ja työttömyysturvan menoja vähennetään sijoittamalla koulutukseen sekä aktiiviseen työllisyys- ja elinkeinopolitiikkaan.

Työvoimapolitiikka on tehotonta, jos työvoimatoimistot joutuvat pääsääntöisesti vain kirjaamaan työttömyyttä ilman että niissä olisi riittävästi ammattitaitoista työvoimaa työnhakijoiden aktivointiin ja tukemiseen. Työttömyysturvajärjestelmän toiminta edellyttää siten tehokkaampaa työnvälitystä.

Ammattiyhdistysliikkeen ja työnantajien tulisi yhteisesti julkisen sektorin kanssa luoda mekanismeja, joilla työttömyysturvan saajia tuetaan työllistymisessä ja koulutuksessa. Koska ongelmat ovat sektoreittain hyvin erilaisia, antaa nykyinen ammattiliittoihin perustuva työttömyyskassajärjestelmä tässä suhteessa toimivan välineen kunkin alan työnantajille ja työntekijöille.

Työntekijöiden ja työnantajien yhteisissä intresseissä on työttömyysturvan mahdollisten väärinkäytösten estäminen eri toimialoilla.

Työttömyysturva ei kaikissa tilanteissa anna riittävää toimeentuloa. Työttömyysturvaan olisi tehtävä sellaiset tarkistukset, jotka lyhytaikaisissa työttömyystilanteissa antavat riittävän toimeentulon ja jotka työttömyyden pitkittyessä muuttuvat työpaikan luomista tai koulutuksen hankkimista tukeviksi muodoiksi.

Työttömyysturvan rahoituksessa tulisi siirtyä osittain rahastoivaan järjestelmään.

Koulutuksen tulisi olla työttömälle aina myös taloudellisesti houkuttelevampi vaihtoehto kuin työttömyys. Tämän takia opiskelun tuen kehittäminen on kannatettavaa. Siihen voidaan käyttää nyt työttömyysturvaan suunnattuja varoja.

Työttömyysturvan ei tule houkutella työnantajia lyhyt-
näköisiin irtisanomisiin ja palkan korvaamiseen osittain
työttömyysturvalla. Tämän takia työnantajien tulee
pääsääntöisesti rahoittaa kokonaan lyhytaikaisesta
lomautuksesta aiheutuvat työttömyysturvamenot.

Nuorten työllistämisen suurimpia ongelmia on vakiinnuttaa
nuoren asema työmarkkinoilla. Tätä ongelmaa eivät tila-
paiset velvoitetut pysty ratkaisemaan. Työttömyydestä ei
saa muodostua uraa. Koulutukseen hakeutumisen on aina
oltava nuoren elämänuran kannalta parempi vaihtoehto kuin
työttömyys. Nuorten koulutuksessa erityistä huomiota on
kiinnitettävä siihen, että koulutus on motivoivaa ja että
se sisällöllisesti niveltyy työelämän tarpeisiin.

Palkansaajien ja pienyritystoimintaa harjoittavien
taloudellinen asema on usein toisiinsa rinnastettava.
Pienyrittäjien sosiaaliturvaa olisi kehitettävä samojen
periaatteiden mukaan kuin palkansaajienkin.

Käytännössä tämä tarkoittaa työn ensisijaisuutta ja
kohtuullisen ansioturvan luomista siten, että työstä
saatu tulo korvataan mutta ei ns. yrittäjätoiminnan
riskiä. Toisaalta tämä merkitsee myös sitä, että sosiaa-
liturvan nimissä maataloudelle annettua elinkeinopoliit-
tista tukea on vähennettävä. Näin taattaisiin myös
yrittäjien ja maatalousyrittäjien tasa-arvoinen kohtelu.

SDP:n SOSIAALITURVAN RAHOITUS -TYÖRYHMÄN RAPORTTI 15.3.1994

1. SOSIAALITURVAN RAHOITUKSEN PERIAATTEET

Sosiaaliturvan on oltava järkevässä suhteessa kansantalouden pitkän aikavälin suorituskäykkyyn. On tärkeää, että sosiaaliturvan rahoitus ei vaaranna kansantalouden toimintakäykkyä ja työllisyyttä. Tilanteessa, jossa valitsee vakava julkisen talouden rakenteellinen alijäämä, ei sosiaaliturvan nykyistä tasoa voida turvata.

Suomen tämänhetkisen julkisen talouden alijäämän luonteesta on erilaisia käsityksiä. Siinä on kuitenkin myös kiistämättömiä rakenteellisia elementtejä, jotka pahenevat työttömyyden pitkittyessä, velanhoitomenojen kasvassa ja verotuksen muuttuessa kohtuuttoman kireäksi.

Sosiaaliturvaetuudet voidaan karkeasti ryhmitellä seuraavasti: 1. tarveharkinnan mukaan annettavat etuudet, joissa tulot pienentävät etuutta, 2. kaikille tasasuurena maksettavat etuudet ja 3. ansioon suhteutetut etuudet. Lisäksi sosiaaliturvaa järjestetään vähäisissä määrin yksityisin, vapaaehtoisin järjestelyin. Kukin etuustyyppi toteuttaa sosiaalipolitiikan päämääriä eri tavoin.

Palkansaajien sosiaaliturvan kannalta ansioon suhteutettu työllä ansaittu sosiaaliturva on sosiaaliturvajärjestelmän ydin. Työ ei ole yleisen sosiaaliturvan saamisedellytys, mutta ansionmenetystä korvaavien etuuksien kohdalla työnteon tulee sitä olla. Ansioturva voi pääsääntöisesti kertyä vain työssäoloajalta.

Sekä sosiaaliturvaetuuksissa että sosiaaliturvan rahoituksessa periaatteena tulee olla se, että järjestelmä kannustaa työnteeseen ja sosiaaliturvan ansaintaan.

Sosiaaliturvan rahoituksen kestävyys kannalta on välttämätöntä, että henkilö voi pääsääntöisesti saada vain yhtä perustoimeentulon turvaavaa etuutta kerrallaan. Etuuksia on voitava yhteensovittaa järkevästi.

Käyttäjämaksuin voidaan rajoitetusti rahoittaa sosiaalipalveluita. Yleinen verorahoitus soveltuu palveluiden lisäksi parhaiten niiden etuuksien rahoittamiseen, jotka maksetaan tarveharkintaisina taikka tasasuuruksina. Ansioon suhteutettujen etuuksien rahoittaminen perustuu luontevimmin sosiaalivakuutusmaksuihin.

Kansainväliset vertailut osoittavat, että lakisääteisiin maksuihin perustuva yleinen sosiaaliturvajärjestelmä on tehokas. Se tuottaa hyvän korvaustason kohtuullisin kustannuksin.

Vakuutusmaksut, peritäänkö ne työnantajalta tai työntekijältä, ovat osa palkkaa ja etuudet ovat myöhennettyä palkkaa. Palkansaajamaksujen laajempi käyttö voi olla perusteltua mm. siksi, että sillä tavoin ansioturvan rahoituksen ja palkkojen korottamisen vaihtoehtoisuus näkyy selvemmin.

Sosiaaliturvan rahoitus perustuu palkansaajien tuloverotuksen ja vakuutusmaksujen lisäksi myös yrityksiltä perittäviin veroihin ja maksuihin. Ansioturvan osalta paras peruste työnantajamaksuille on palkka.

Yleisen sosiaaliturvan rahoituksen välineenä yritysten palkkasummaan perustuvat maksut voidaan korvata muilla yleisillä julkisyhteisöjen tulonlähteillä, esimerkiksi pääoma- ja yritysverotuksella sekä ympäristöverotuksella.

Sosiaaliturvan rahoituksen tulee kohdentua siten, että se ei muodostu esteeksi työllistämiseksi. Siksi juuri yleisen sosiaaliturvan rahoitusta tulisi siirtää pois palkkaperusteisista maksuista muihin tulonlähteisiin.

Sosiaaliturvan rahoitus perustuu jatkossakin sekajärjestelmään, jossa veroja ja maksuja kerätään kulloinkin maksussa olevien etuuksien hoitamiseen, mutta myös rahastoitavaksi tulevia etuusmenoja silmälläpitäen. Rahastointia on syytä tehostaa tulevassa noususuhdanteessa.

Sosiaaliturvan rahoituksen käyttö suhdannepolitiikan välineenä on osin ongelmallista. Laman aikana annettavat maksuhelpotukset muuttuvat helposti pysyviksi. Maksuja ei kyetä poliittisista syistä nostamaan rahastojen vajetta vastaavaksi "hyvänä aikana". Aukot rahastoissa uhkaavat myös etuuksien tasoa. Rahastoja voidaan käyttää suhdannepolitiikan välineenä. Siitä tulisi kuitenkin laatia jonkinlaiset periaatteet kurinalaisuuden lisäämiseksi.

Sosiaaliturvan rahoitusta on käytetty myös tulontasauksen välineenä. Tätä tarkoitusta toteuttaa erityisesti sosiaaliturvan rahoittaminen yleisin verovaroin. Tulontasauksen on kuitenkin nähty johtavan myös nk. köyhyysloukkuihin toimeentuloturvaetuuksien vähenemisen, tulosidonnaisten maksujen ja veroprogression kiristymisen yhteisvaikutuksena. Niistä on päästävä eroon.

Ansioon suhteutetuissa etuuksissa ja vakuutusmaksuissa etuuden määrään liittymättömät porrastukset ovat ongelmallisia. Rahoituksen tulisi mahdollisimman suuressa määrin vastata etuutta.

2. SOSIAALITURVAN RAHOITUKSEN ONGELMAT

Työttömyys

Sosiaaliturvajärjestelmämme ei kestä nykyisen kaltaista työttömyyttä, joka lisää sosiaalimenojen tarvetta ja kaventaa sosiaaliturvan rahoitus pohjaa.

Työllisyyden kehityksestä esitetyt arviot ovat tähän saakka olleet eri asteisen synkkiä. Vuonna 1994 tehdyt arviot ovat optimistisempia. VM:n tavoitevaihtoehdossa työttömyysasteen katsotaan voivan pudota suotuisissa oloissa kymmeneen prosenttiin vuonna 1998.

Julkisen talouden alijäämät

Julkinen velkaantuminen on keskeisin rajoite, joka estää voimakkaasti elvyttävää ja työllistävää politiikkaa. Julkinen velkaantuminen kasvaa talouskasvun käynnistymisestä huolimatta vielä vuosia. Velanhoitomenoista tulee yksi suurimmista valtion talousarvion menoeristä. Jos valtion menojen ei anneta kasvaa vastaavasti, edellytetään menojen karsintaa muissa pääluokissa.

Juhana Vartiainen on arvioinut julkisen talouden nettovelkaantumista PT:n Talous & Yhteiskunta -lehden numerossa 4/93 "valoisan" ja "synkän" tulevaisuuden velkaantumisurien avulla. Valoisassa urassa reaalikorko laskee alle 3 prosentin ja trendikasvu vuoden 1998 jälkeen on 4 prosenttia, kasvun oltua sitä ennen kolmen vuoden ajan yli 5 prosenttia. Tällä uralla valtion ja kuntien nettovelka käy lakipisteessään vuonna 2000 ja on silloin 75 prosenttia bkt:sta.

Synkällä uralla talous kasvaa alle 5 prosenttia vuosina 1995-98 ja sen jälkeen alle 3 prosenttia vuodessa. Reaalikorko on 5 prosenttia. Tällöin velka ei stabiloidu edes vuoteen 2013 mennessä, jolloin velka on kivunnut 265 prosenttiin bkt:sta.

Vartiainen ei ole laskelmissaan ottanut huomioon mahdollisia säästöjä. Toisin hän toteaa, että valtion ja kuntien menojen säilyminen tasoltaan ennallaan edellyttää säästöpäätöksiä, joilla leikataan nykyisten menoperusteiden mukainen menojen kasvu.

Sosiaalimenojen kasvupaineet

Huoltosuhteen arvioidaan muuttuneen pysyvästi vuoden 1990 tasoa heikommaksi. Nyt se on noin 1,5. Vuoteen 2000 mennessä se ei tule (PT:n katsaus 3/93) laskemaan juuri alle 1,3:n, vaikka työllisten määrä nousisikin vuosikymmenen loppupuolella nykyisestä.

Sosiaalimenot ovat kasvaneet vuodesta 1990 noin 43 miljardia markkaa. Kasvusta on 20 miljardia johtunut työttömyydestä ja 12 miljardia eläkkeistä. Laman seurauksena sosiaalimenojen bkt-osuus on noussut 26 prosentista 38 prosenttiin.

PT:n katsauksessa arvioidaan sosiaalimenojen laskevan bkt-osuudessa 32-33 prosentin tasolle vuosikymmenen loppuun mennessä.

Sosiaalimenojen bkt-osuus vähenisi tehokkaimmin työttömyyden vähenemisen kautta, jos työttömät siirtyvät työlliseen työvoimaan.

Valtion budjetin kautta rahoitettavissa sosiaalimenoissa ei ole odotettavissa suurta automaattista kasvua nykyisellä lainsäädännöllä. Suurin kasvupaine on työeläkemenoissa. Niiden rahoittamiseksi joudutaan asteittain nostamaan sekä työntekijän että työnantajan TEL-maksua. Tämä rajoittaa mahdollisuuksia rahoittaa muuta sosiaaliturvaa tuloveron kautta.

3. SOSIAALITURVAN RAHOITUSMAHDOLLISUUDET 1990-LUVULLA

Kukaan ei ole toistaiseksi tehnyt kattavaa arvioita julkisen talouden alijäämän luonteesta, mutta varsin laaja yksimielisyys vallitsee siitä, että osa julkisen talouden alijäämistä on rakenteellista. Tällöin huomattavakaan talouden kasvu ei yksin korjaa valtion talouden tasapainoa.

Valtionvarainministeriön uusimman talouskatsauksen laskelmien mukaan julkisyhteisöjen (pl. työeläkerahastot) "rakenteellinen rahoitusalijsäämä on tänä vuonna 4,1 % suhteessa bruttokansantuotteeseen (n.20 mrd mk)". Tämä arvio perustuu oletukseen, että rakenteellinen työttömyys olisi ollut vuonna 1990 5 % ja noussut vuosittain yhdellä %-yksiköllä koko 90-luvun ajan. Vuoden 1994 rakenteellinen työttömyysaste olisi näin laskettuna 10 %.

Jos taas rakennetyöttömyyden oletetaan olleen koko 90-luvun ajan 5 %, on rakenteellinen rahoitusalijsäämä vain 1.6 % (7.6 mrd mk) bruttokansantuotteesta.

Valtiovarainministeriön laskelmassa on pyritty arvioimaan alijsäämää pelkästään arvioimalla rakennetyöttömyys ja arvio on tehty kuluneelta nelivuotiskaudelta. VM:n katsauksessa ei analysoida rakenteellisen alijsäämän kehitystä tästä vuodesta eteenpäin, vaikka katsaus sisältää kolmeen eri talouskasvuvaihtoehtoon perustuvaa arviota talouden kehityksestä aina vuoteen 1998 asti.

Työryhmässä on tehty laskuharjoituksia valtion talouden tulojen ja budjettiin sisältyvien työttömyysmenojen kehityksestä VM:n bkt-kasvuarvioiden perusteella.

Valtion menojen oletetaan toteutuvan hallituksen tekemän menokehyspäättöksen mukaisena eli 179 miljardina markkana vuoteen 1998 asti. Valtion korkomenot on oletettu toteutuvan myös hallituksen kehyspäättöksessä todetun suuruisina.

Laskelma on erittäin kaavamainen, mutta antaa jonkinlaisen kuvan valtion talouden tasapainottumisesta seuraavien vuosien aikana kasvun ollessa VM:n tavoitevaihtoehdon tai VM:n hitaan vaihtoehdon mukainen.

VM:n tavoitevaihtoehdossa kasvu on keskimäärin 5.6 % vuosina 1995-98. Tällöin työttömyysaste putoaisi kymmeen prosenttiin vuoteen 1998. Valtion budjetin sisältä-

mät työttömyysturvamenot putoaisivat lähes puoleen nykyisestä. Laskelmaa tehtäessä ei ole otettu huomioon työttömyyden rakenteessa tapahtuvaa muutosta. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvaessa valtion osuus työttömyysturvamenosta ilmeisesti kasvaisi, joten työttömyysasteen aleneminen ei vähennä valtion työttömyysturvamenoja samassa suhteessa. Laskelmaa tehtäessä on myös oletettu, että työttömyysturva säilyisi tasoltaan entisenä.

Laskelman perusolettamuksia voi kritikoida. Vaikka talouden kasvu olisi tavoitevaihtoehdon mukainen, on todennäköistä, että työttömyysaste ei alene puoleen vuoteen 1998 mennessä. Työttömyysasteen aleneminen edellyttäisi tuntuva panostusta työvoima- ja työllisyystoimiin vuosina 1995-98. Hallituksen menokehyksistä on kuitenkin luettavissa, että työvoimaministeriön voimavaroja alennetaan jo ensi vuonna, joten työttömyyden alentaminen jää paljolti kasvun varaan.

Tavoitevaihtoehdon mukaisilla kasvuluvuilla valtion tulot nousivat 124 mrd:sta 155 mrd:n mk:n vuoteen 1998 mennessä. Laskelma on tehty kaavamaisesti olettaen, että valtion tulojen suhde bruttokansantuotteeseen säilyisi samana koko tarkasteluajan. Todellisuudessa näin ei voida edetä, koska veroasteemme on nyt liian korkea (paineet tuloverojen keventämiseen ovat suuret) ja EU-jäsenyys tuo muutoksia valmiste- ja alkoholiveroihin.

Uusilla veroilla ja veronkorotuksilla valtion tuloja on lähes mahdotonta merkittävästi lisätä, joten tulojen kasvu perustuu pääosin talouskasvuun. Edellä todettuihin näkökohtiin perustuen tavoitevaihtoehtoon sisältyvä arvio tulojen kehityksestä on liian positiivinen.

Yksi rakenteellisen alijsäämän aiheuttaja on valtion korkomenot. Korkomenojen kehitys on taulukoitu hallituksen kehyspäättöksiin sisältyvien tietojen mukaan. Huomionarvoista on, että valtion korkomenot kasvavat lähes

10 miljardilla markalla tulevan neljän vuoden aikana. Jos menot pidetään reaalisesti samana, on valtion muita menoja vähennettävä vastaavasti.

Tavoitevaihtoehtoon mukaisesta laskelmasta nähdään, että valtion talouden alijäämä pienenee vähitellen, mutta alijäämä on yli 20 miljardia markkaa vielä vuonna 1998. Alijäämä voi kuitenkin olla paljon suurempi, koska tulokehitys on arvioitu liian positiiviseksi ja suurta epävarmuutta sisältyy myös menokehityksen pitävyyteen. VM:n laskelman mukaan valtion velka suhteessa BKT:n kääntyisi tarkastelukauden aikana laskuun tavoitevaihtoehtossa, mutta käänne tapahtuisi vasta vuonna 1998.

Valtion työttömyysmenojen ja tulojen kehitystä on tarkasteltu myös hitaan kasvuvaihtoehtoon mukaisina. Lopputulokas on erittäin huono valtion talouden tasapainon ja velkaantumisen suhteen.

Päätelmiä

Vaikka työryhmässä tehdyt laskelmat ovat kaavamaisia, niistä on pääteltävissä, että valtion talouden saaminen tasapainoon aiheuttaa paineita tehdä päätöksiä, joilla valtion lakisääteisiä ja harkinnanvaraisia menoja reaalisesti vähennetään. Korkeana pysyvä työttömyys sekä kasvavat korkomenot sitovat pitkään ison osan valtion menoista. Toisaalta tulopohjaa ei ole mahdollista merkittävästi vahvistaa verojen korotuksilla tai uusilla veroilla.

Sosialidemokraatit ovat valmistelemassaan työllisyysaloitteessa asettaneet tavoitteeksi työttömyysasteen alentamisen jopa 5 prosenttiin vuosikymmenen loppuun mennessä. Tämän tavoitteen toteuttaminen edellyttäisi erittäin voimakasta panostusta työvoima- ja koulutuspoliittisiin toimiin koko 90-luvun lopun ajan. Samalla tämä tarkoittaisi sitä, että sosiaaliturvan rahoitukseen käytettävissä olevat resurssit ovat vähäisemmät.

4. TYÖRYHMÄN KANNANOTOT

Tavoitevaihtoehtoon, jossa julkisen talouden velan kasvu pysähtyy vuonna 1998 tasolle, joka on noin 80 prosenttia bruttokansantuotteesta ja jossa työttömyysaste on noin 10 prosenttia, liittyy myös seuraavat taustaoletukset:

- valtion tulojen bkt-osuus pysyy nykyisellään
- bkt:n kasvu vaalikaudella on noin 5 prosenttia vuodessa
- valtion menot eivät kasva reaalisesti vuoden 1994 tasosta.

Tämä merkitsee sitä, että kasvavien korkomenojen ja työttömyyden hoidon vaatiman lisäpanostuksen myötä muissa valtion menoissa joudutaan säästämään.

Säästötarve ei kohdennu kauttaaltaan sosiaalimenoihin. Kuitenkin työryhmän arvio on, että työttömyysturvamenoissa tapahtuvan työttömyyden vähentymisestä johtuvan säästön lisäksi valtion budjetin ja kansaneläkelaitoksen rahastojen kautta rahoitettavien sosiaalimenojen tulisi olla vuonna 1998 noin 5 - 7 miljardia markkaa nykyistä pienemmät kiintein hinnoin arvioituna. Vaalikauden aikana olisi siis kyettävä säästämään noin 0,5 - 1 prosenttia valtion sosiaalimenoista vuosittain.

Työeläkejärjestelmän osalta tulisi yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa päättää säästöistä, joiden avulla eläkemenot sopeutetaan kansantalouden mahdollisuuksiin heikentämättä työeläkejärjestelmän perusetuja.

Luonnollisesti laskelmat ja arviot sisältävät runsaasti epävarmuustekijöitä. Säästötarve on huomattavasti suurempi, jos arvioitu bkt:n kasvu ja työttömyyden aleneminen eivät toteudu. Toisaalta on aina mahdollista, että kehitys on optimistiseksi arvioitua tavoitevaihtoehtokin suotuisampi.

Sosiaalimenot tulisi rahoittaa edellä kuvattujen periaatteiden mukaisesti. Ansioturvan menot tulisi rahoittaa palkkaperusteisin maksuin. Niissä työntekijän maksuosuus voi kasvaa työmarkkinajärjestöjen kesken sovittavalla tavalla.

Muu yleinen sosiaaliturva olisi rahoitettava verotuloista sekä muista julkisista tuloista. Rahoitusmahdollisuuksia arvioitaessa on todettava, että tuloveroasteen asteittainen alentaminen on välttämätöntä.

Palveluiden osalta voidaan osa rahoitustarpeesta kattaa käyttäjämaksuin. Niitä on tarkasteltava palvelukohtaisesti. Käyttäjämaksujen nosto ei kuitenkaan voi olla merkittävä lisäpanos sosiaaliturvan rahoitukseen.

Liitteenä työryhmässä tehtyjä laskelmia

TAVOITEVAIHTOEHTO (hyvä vaihtoehto)

	1994	1995	1996	1997	1998
BKT:n kasvu (%)	2,0	7,5	5,5	5,0	4,5
Työttömyysaste (%)	19,0	17,0	14,5	12,0	10,0
Työttömyysturvaan budjetissa (mrd mk)	12,9	11,6	9,9	8,2	6,8
Valtion tulot (mrd mk)	124	134	141	148	155
Valtion menokehykset (mrd mk)	195	179	179	179	179
Valtion korkomenot (mrd mk) (menokehyspäättös)	21,9	24,6	28,0	30,5	

HIDAS VAIHTOEHTO (huono vaihtoehto)

	1994	1995	1996	1997	1998
BKT:n kasvu (%)	2,0	1,0	1,0	1,5	1,5
Työttömyysaste (%)	19,0	20,0	20,5	20,0	21,0
Työttömyysturvaan budjetissa (mrd mk)	12,9	13,6	13,9	13,6	14,3
Valtion tulot (mrd mk)	124	126	127	130	132
Valtion menot (mrd mk) (kehys)	195	179	179	179	179
Valtion korkomenot (mrd mk)	21,9	24,6	28,0	30,5	

SOSIAALITURVAN RAHOITUSTYÖRYHMÄN KESKEISET KANNANOTOT

202.

- 1. Menojen ja tulojen tasapaino**
- 1.1. Sosiaaliturvan taso ja sen vaatima rahoitus täytyy olla järkevässä suhteessa kansantalouden pitkän aikavälin suorituskyykyyn**
- 1.2. Nykyinen sosiaaliturvan vaatima rahoitus on liian suuri suhteessa valtion tuloihin**
- 1.3. Seurauksena on valtion kestämatön velkaantuminen ja kohtuuttoman kireä verotus**
- 1.4. Talouden elpyessä työllisyyden paraneminen ja valtion verotulojen kasvu pienentävät tulojen ja menojen välistä epäsuhtaa**
- 1.5. Tästä huolimatta siedettävän valtion talouden tasapainon ja veroasteen saavuttamiseksi olisi valtion sosiaalimenojen ja Kansaneläkelaitoksen menojen (yhteensä n. 80 miljardia) oltava v. 1998 päätösperäisten säästöjen seurauksena noin 5 - 7 miljardia pienemmät kuin v. 1994**
- 1.6. Työeläkejärjestelmän osalta tulisi yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa sopia säästöistä, joiden avulla eläkemenot sopeutetaan kansantalouden mahdollisuuksiin heikentämättä työeläkejärjestelmän perusetuja.**

2. Sosiaaliturvan sisältöä ja rahoitustapaa koskevat kannanotot

- 2.1. Palkansaajien sosiaaliturvan kannalta ansioon suhteutettu työllä ansaittu sosiaaliturva on sosiaaliturvajärjestelmän ydin.**
- 2.2. Yleinen verorahoitus soveltuu palveluiden lisäksi parhaiten niiden etuuksien rahoittamiseen, jotka maksetaan tarveharkintaisina taikka tasasuuruksina. Ansioon suhteutettujen etuuksien rahoittaminen perustuu luontevimmin sosiaalivakuutusmaksuihin.**
- 2.3. Palkansaajamaksujen laajempi käyttö voi olla perusteltua mm. siksi, että sillä tavoin ansioturvan rahoituksen ja palkkojen korottamisen vaihtoehtoisuus näkyy selvemmin.**
- 2.4. Käyttäjämaksuin voidaan rajoitetusti rahoittaa sosiaalipalveluita.**
- 2.5. Rahastointia on syytä tehostaa tulevassa noususuhdanteessa.**
- 2.6. Sekä sosiaaliturvaetuuksissa että sosiaaliturvan rahoituksessa periaatteena tulee olla se, että järjestelmä kannustaa työntekoon ja sosiaaliturvan ansaintaan.**

**KUTSU PUOLUEVALTUUSTON SÄÄNTÖMÄÄRÄISEEN
SYYSKOKOUKSEEN**

Puoluevaltuusto kutsutaan sääntömääräiseen syyskokoukseen, joka pidetään Helsingin Työväentalon juhlasalissa 23.-24.11.1994 alkaen kello 9.30.

Kokouksessa käsitellään puolueen toimintasuunnitelma ja talousarvio kalenterivuodeksi 1995, päätetään jäsenmaksun jaosta ja muista puolueen sääntöjen 37 §:ssä mainituista asioista sekä tavoitteista seuraavalle vaalikaudelle.

Poliittisen tilanteen käsittelyn yhteydessä päätetään kokouksen julkilausumista.

Helsingissä 22. päivänä syyskuuta 1994

**SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE -
FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI r.p.
Puoluehallitus**

Paavo Lipponen

Markku Hyvärinen

Jakelu: Piirijärjestöt
Puoluevaltuuston jäsenet
Puoluehallituksen jäsenet
Tilintarkastajien puheenjohtaja
Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja
Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä
Puoluetoimiston valtuutetut toimitsijat
Toiminnanjohtajat
Puoluelehtien päätoimittajat
Sosialidemokraattiset Naiset
Sosialidemokraattiset Nuoret
Sosialidemokraattiset opiskelijat
Nuorten Kotkain Keskusliitto

(pv/2)

Ei julkisuuteen

PM

SDP:n puoluehallituksen kokouksesta 22.9.1994

Poliittinen tilanne

Puoluehallitus sai selvityksen sosiaalisen hyvinvoinnin työryhmän työstä. Annettiin työryhmälle tehtäväksi työstää ajatuksiaan eteenpäin. Puoluehallitus palaa asiaan laajemmassa keskustelussa lähiaikoina.

Pantiin huolestuneena merkille hallituksen EU-asioissa vallitseva hämmennys. Eri-tyisen pulmalliseksi koettiin ulkoministerin julkiset spekulatiot uusista neuvotte-
luista. Todettiin tärkeäksi korostaa, että kansanäänestys ratkaisee Suomen suunnan.
Kansan päätös on lopullinen ja sitä on kunnioitettava!

Päätöksiä

Puoluehallitus kutsui koolle puoluevaltuuston 23.-24.11.1994 sääntömääräiseen syyskokoukseen Helsingin työväentalolle. Kokouksessa tullaan käsittelemään mm. tavoitteita seuraavalle vaalikaudelle.

Tiedoksi

Seuraava puoluehallituksen kokous pidetään 29.9.1994 alkaen klo 9.00.

MJJ

(Vm/1)

SOSIAL. PUOLUEOMISTO

14.9.94

549

SOSIALIDEMOKRAATTISEN PUOLUEEN

- EDUSKUNTARYHMÄ
- PUOLUEHALLITUS

H e l s i n k i

Runsaat kolme vuotta jatkunut Esko Ahon hallituskausi on ollut perin tuhoisa muunmuassa eläkkeellä olevaa väestönosaa kohtaan. Vuonna 1991 alkaneet erilaiset eläkepoliittiset leikkaukset ja jäädytykset ovat seuranneet toinen toistaan kiristäen toimeentulon heikoimmissa tapauksissa yli inhimillisenä pidettävän sietorajan.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä on oppositiosta käsin yrittänyt estää pahimpien leikkausten ja jäädytysten toteuttamista, joskin laihoihin tuloksiin. Hallitus on vienyt hallituspuolueiden tuella tahtonsa lävitse. Ikäväksemme on lisäksi todettava, että myös eräät sosialidemokraattiset kansanedustajat sekä suuressa salissa että perustuslakivaliokunnassa ovat myötävaikuttaneet eläkeleikkausten syntyyn olemalla leikkausten kannalla tai loistamalla poissaolollaan täysistunnon äänestyksistä. Näiden kansanedustajien menettely on pahoittanut syvästi eläkkeensaajien mieliä.

Näyttää lisäksi siltä, että läheskään kaikki kansanedustajat - joukossa myös sosialidemokraatteja - eivät ole lainkaan selvillä eläkeleikkausten ja -jäädytysten vaikutuksista eläkeläisväestön elinolosuhteisiin. Eläketapahtumahan eli eläkkeelle jääminen jo sinällään "pudottaa" kertaheitolla elintasoja 34 - 52 prosenttia tai jopa sitäkin enemmän työ- tai virkasuhteesta ja kertymävuosista riippuen. Käytännössä tämä merkitsee, että esimerkiksi 9.000 markan kuukausitulosta eläketapahtuma leikkaa 3.060 - 4.680 markkaa kuukaudessa. Lisäksi verot ja erilaiset leikkaukset ja

jäädytykset pudottavat nettoeläkkeen 4.000 - 3.350 markkaan kuukaudessa. Tämä on monissa tapauksissa alle asetuksella vahvistetun toimeentulotuen normirajan. Monilla esimerkeillä ja esimerkkilaskelmilla voidaan pitävästi osoittaa, että vuokra-asunnossa tai lainoitettussa omistusasunnossa asuvan eläkeläisen toimeentuloedellytykset ovat pudonneet vahvistetun toimeentulotuen markkamäärien alle. Vain korkea omanarvon kynnys estää eläkeläisiä hakemasta toimeentulotukea sosiaalitoimen luukulta, vaikka siihen oikeus olisi olemassakin.

Tietävästi sosialidemokraattinen puolue valmistautuu puolueelle ennustetun vaalivoiton jälkeiseen jälleenrakennustyöhön edeltäjänsä, Esko Ahon hallituksen, tuhotöiden ja niiden vaurioiden korjaamiseen. Puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän piirissä valmistellaan parhaillaan suunnitelmia uusia linjauksia silmälläpitäen. Me eläkkeensaajat emme kuitenkaan ole huomanneet, että tuleviin eläkeasioihin puolue tai eduskuntaryhmä olisivat ainakaan vielä ottaneet mitään kantaa. Näiltä osin "hiljaiseloa" aletaan eläkkeensaajapiireissä tulkita pahanenteiseksi hiljaisuudeksi. Varsinaisen "eläkepoliittisen" mielipiteen on julkisuuteen saattanut vain kansaedustaja Arja Alho ilmoittamalla eräässä lehtihaastattelussa: "... ja hyväksyn indeksitarkistusten lykkäämisen niin kauan kuin ei saada aikaan perusteellisempia remontteja."

Jos Arja Alho ja sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä laajemminkin tarkoittavat perustellisemmilla remonteilla esimerkiksi sosiaalimenotoimikunnan linjauksia ja niiden toteuttamista, niin Luoja varjelkoön eläkeläisväestöä sellaisen eduskunnan muodostumiselta. Lisäksi tällaiset leikkausaikeet on ennen seuraavia eduskuntavaaleja kansalaisille hyvissä ajoin ja selkeästi ilmoitettava.

Eläkepolitiikkamme ansioitunut guru, Teivo Pentikäinen, on aikanaan ollut luomassa suuntaviivoja maamme eläkepolitiikalle ja työeläkejärjestelmillemme. Noita suuntaviittoja seuraten on turvallista kulkea eteenpäin niin nykyisten kuin tulevienkin eläkeläissukupolvien. Harkitsemattomat, lyhytjänteiset eläkepoliittiset muutokset ja ratkaisut vaarantavat koko eläkejärjestelmämme toimivuuden ja uskottavuuden.

Eräs esimerkki eläkepolitiikkamme poukkoilusta on kansaneläkevaikutusmaksun säätäminen kansaneläkkeen vanhuusiän ylittäneille. Poukkoilun syvyyttä lisää vielä se, että vakuutusmaksu eläkeläiseltä on vieläpä korkeampi kuin työikäisellä väestöllä. Tällaisen maksun määrittäminen yli 65-vuotiaalle väestölle on pidettävä suoranaishana "kusetuksena", jolle ei löydy muuta perustetta kuin konjunktuiireihin perustuva valtion rahapula. Kansaneläkevaikutusmaksu 65-vuotiailta on vakuutusperiaatteen vastaisena poistettava.

Eläkkeellä oleville erilaiseksi säädetty sairausvakuutusmaksu on myös täysin käsittämätön kummajainen. Tosiasiassa mainittu maksu, siltä osin kuin se poikkeaa muille väestöryhmille säädetystä maksusta, lienee työeläkemaksu, mikä on salakuljetettu sairausvakuutusmaksu-nimikkeen sisälle. Epäoikeudenmukaiseksi tuon ylimääräisen maksun tekee vielä sekin, että eläkeläinen ei voi vähentää maksua verotuksessa. Lisäksi on todettava, että eläkeläisen sairauden ajalta hänelle tai hänen työnantajalleen ei tarvitse maksaa sairausvakuutuksen päivärahaa. Eläkeläiselle ei yleensä tarvitse maksaa myöskään äitiys-, isyys- eikä vanhempain rahaa. Eläkeläisiltä kolme penniä äyriiltä suurempana perittävä sairausvakuutusmaksu on sekin eläkeikäisen väestönosan "kusetamista", eikä sillekään löydy muuta perustetta kuin valtion rahapula. Eläkeläisiltä erilaisena peritty sairausvakuutusmaksu on saatettava samanlaiseksi muiden väestöryhmien kanssa.

Myös eläkeindeksin jäädyttämiset ovat täysin käsittämättömiä ja perustuvat vain mielivaltaan ja lyhytaikaisiin konjunktuiireihin. Indeksien jäädytykset eivät sitäpaitsi sanottavasti lihotta valtion kukkaroa, koska muut kuin VEL-eläkkeet maksetaan muualta kuin valtiokonttorista. Niinpä eläkeindeksien jäädytykset tulee välttömästi purkaa ja siirtyä noudattamaan voimassa olevaa TEL-indeksijärjestelmää ilman konjunktuiireihin perustuvaa kostailua.

Kaikkeen edellä esittämämme perustuen EKL:n Pohjois-Karjalan piiri ry. ja piirijärjestön kaksikymmentäviisi (25) jäsenyhdistä vetoamme, että sosialidemokraattisen puolueen eduskuntaryhmä ja puoluehallitus ryhtyisitte yhteistoiminnassa EKL:n johdon ja muiden eläke-

asioista kiinnostuneiden tahojen kanssa palauttamaan uskon eläkepolitiikkamme uskottavuuteen ja sen oikeudenmukaisuuteen, ja myös oikaisemaan ja korjaamaan Esko Ahon hallituksen kummallisten seikkailujen aikaansaannokset.

Vastausta odottaen!

Keitelerannassa, järjestötoiminnan ja edunvalvonnan kursilla 7.-9. päivinä syyskuuta 1994.

EKL:n Pohjois-Karjalan piiri ry

Juha Sahlman
puheenjohtaja

Antti Sahlman
sihteeri

AhmoVaaran Kolin Es.

Juho Lahti
Pohjois-Karjala

Joensuun Es.

Sukka Helttinen

Joensuun/Hotelli- ja Ravintolaväen Es.

Matti Tahvanainen

Jyväskylän Es.

Pirkko Korhonen

Kontiolahden Es.

Lari Pellinen

Lieksan Es.

Antti Korpela

Nurmeksien Es.

Antti Pellinen

Polvijärven Es.

Urho Haasala

Pyhäselän Es.

Antti Rönkä

Reijolan Es.

Hellä Oksanen

Tohmajärven-Värtsilän Es.

Antti Oksanen

Viinijärven Es.

Aila Mustonen

Jouko Mustonen

Enon Es.

Saimi Kumpulainen

Joensuun Es.

Antti Korpela

Joensuun Kunnalliset Eläkkeensaajat

Mari Korpela

Kiteen Es.

Antti Lehtonen

Lehmon Es.

Antti Korpela

Liperin Es.

Antti Korpela

Outokummun Es.

Antti Korpela

Porokylän Es.

Antti Korpela

Rantakylän Es.

Antti Korpela

Rääkkylän Es. V. Korpela

Antti Korpela

Tuupovaaran Es.

Antti Korpela

Valtimon Es.

MUUTOS ELÄKETAPAHTUMAN YHTEYDESSÄ

ESIMERKKITAPAU 2

YKSIN ASUVA MIES. VAIMO KUOLLUT JA HÄNEN TYÖELÄKKEENSÄ OLLUT 2.000 MARKKAA/KK. MIES JÄÄ NORMAALILLE TEL- VANHUUSELÄKKEELLE. ELÄKEPALKKA 9.000 MARKKAA/KK. ELÄKEKERTYMÄ 48 %. EI TULE SAAMAAN LESKEN- ELÄKETTÄ VAIMO TYÖELÄKKEEN PIENUUDEN VUOKSI. MUITA TULOJA EI OLE. ASUU VUOKRA-ASUNNOSSA. VUOKRA 1.700 MARKKAA/KK.

9.000 X 48 = ELÄKE 4.320,-
100

KELAN POHJAOSA 437,-
KELAN LISÄOSA 0

ELÄKKEET YHTEENSÄ 4.757,-

VALTION VERO 98,-
KUNNANLLISVERO 18,5 p/A 880,-
KIRKOLLISVERO 1,5 p/A 70,-
KANSANELÄKEVAK. 2,55 p/A 120,-
SAIRAUSVAK. 4,90 p/A 232,-

VEROT JA VEROLUONTEISET MAKSUT 1.400,-

KÄTEEN JÄÄVÄ NETTOELÄKE 3.357,-

ELINKUSTANNUKSET

TOIMEENTULOTUEN MÄÄRÄ 1.686,-
VUOKRA 1.700,-

LÄMMINVESI, SÄHKÖ, SAUNA, YM. 170,-
SAIRAUS- JA LÄÄKEKULUT 350,-

LYHYT AIK. LAITOSH. 750,-
6 VRK. SAIRAALASSA

YHTEENSÄ 4.656,-

NORMIVAJE ESIMERKKI-KUUKAUDESSA 1.028,-

SAIRAUS- JA LÄÄKEMENOT KUUKAUSIT-
TAIN VAIHTELEVAT

MUUTOS ELÄKETAPAHTUMAN YHTEYDESSÄ

ESIMERKKITAPAU S 1

YKSIN ASUVA NAINEN. MIES KUOLLUT JA HÄNEN
TYÖELÄKKEENSÄ OLLUT 2.500 MARKKAA/KK.
JÄÄ TEL- TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEELLE. ELÄKE-
PALKKA 8.000 MARKKAA KUUKAUDESSA. ELÄKE-
KERTYMÄ 60 %. EI SAA LESKENELÄKETTÄ MIEHEN
TYÖELÄKKEEN PIENUUDESTA JOHTUEN. MUITA TU-
LOJA EI OLE. ASUU VUOKRA-ASUNNOSSA.

$$\frac{8.000 \times 60}{100} =$$

ELÄKE 4.800 MK/KK

SISÄLTÄÄ KELAN POHJAOSAN

VALTION VERO	106 " "
KUNNALLISVERO 18,5 p/A	888 " "
KIRKOLLISVERO 1,5 p/A	72 " "
KANSANELÄKEVAK, 2,55 p/A	122 " "
SAIRAUSVAK. 4,90 p/A	235 " "
VEROT JA VEROLUONTEISET MAKSUT	1.423 MK/KK
KÄTEEN JÄÄVÄ NETTOEÄKE	3.377 " "

ELINKUSTANNUKSET

TOIMEENTULOTUEN MÄÄRÄ, VUOKRA,
VESI, SÄHKÖ, SAUNA, SEKÄ SAI-
RAUS- JA LÄÄKEMENOT 3.865 MK.
NORMIVAJE ESIMERKKI-KUUKAUDESSA 308 MK.

SAIRAUS- JA LÄÄKEMENOT KUUKAUSIT-
TAIN VAIHTELEVAT

Toimeentulotuen perusrakenne

Laaja perusosa sisältää:

- * ravinto
- * jokapäiväiset käyttömenot
- * TV-lupa, 1 sanomalehtitilausmaksu
- * puhelinkulut
- * vähäiset terveydenhuoltomenot
- * vaateet
- * työmatkat (paikallisliikenne)
- * lasten harrastustoiminta

Asumiskulut todellisina:

- * vuokra, yhtiövastike
- * asunto- tai opintolainan korot
- * sähkö, vesi yms.

Harkinnan mukaan voidaan hyväksyä:

- * suuremmat terveydenhuoltomenot
- * kodin hankinnat; ensiasuntoon, täydennyshankinnat
- * lasten tarvikkeet
- * yksityisen päivähoidon maksut
- * muuttokulut
- * muut menot

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖS

TOIMEENTULOTUEN PERUSOSAT JA MARKKA-
MÄÄRÄT 1.1.1994 LUKIEN

TUEN SAAJA	I KUNTARYHMÄ		II KUNTARYHMÄ	
	MK/KK	MK/PV	MK/KK	MK/PV
YKSINÄINEN JA YKSINHUOLTAJA	1.983	66,10	1.898	63,27
MUU 17 VUOTTA TÄYTTÄNYT (AVIO- JA TAI AVOPUOLISOT)	1.686	56,20	1.613	53,27
VANHEMPANSA TAI VANHEMPIENSA LUONA ASUVA 17 VUOTTA TÄYTTÄNYT HENKILÖ	1.448	48,27	1.386	46,20
10-16 VUOTIAS LAPSI	1.388	46,27	1.329	44,30
ALLE 10- VUOTIAS LAPSI	1.309	43,63	1.253	41,77

EDELLÄ OLEVIA MARKKAMÄÄRIÄ JA LIITTEENÄ OLEVAA
NORMISTOA NOUDATETAAN VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖK-
SELLÄ 1.1.1994 LUKIEN KAIKISSA KUNNISSA.

ELÄKKEELLÄ OLEVIENT "KURJISTAMISKUKKASET"

VEROLUONTEISET MAKSUT 1994

SAIRAUSVAK. MAKSU	ELÄKELEÄISET	MUU VÄESTÖ
	4,90 p/Ä	1,90 p/Ä
80.000 VUOSITULON		
YLITTÄVÄLTÄ OSALTA	6,80 p/Ä	3,80 p/Ä
KANSANELÄKEVAK.	2,55 p/Ä	1,55 p/Ä

TYÖELÄKKEIDEN INDEKSIJÄÄDYTYKSET

VUOSI 1992/KOROTUS 1993 ALUSTA 1,9 %/MAKSUUN 0,4 %
VUOSI 1993/KOROTUS 1994 ALUSTA 2,8 %/MAKSUUN 0,0 %
VUOSI 1994/ ??? 1995 ALUSTA 2,2 %/MAKSUUN 1,5 %
ELI VUODEN 1993 ALUSTA JÄÄDYTETTY OSUUS

NÄIN OLLEN TEL- INDEKSIN NOUSUJEN SOITTAMIA ERIÄ
JÄÄ VUODEN 1995 ALUSTA LUKIEN MAKSAMATTA NOIN 5,0 %
RIIPPUEN VUODEN 1994 LOKAKUUN LOPUN INDEKSILUVUSTA

KUN LASKETAAN YHTEN SAIRAUSVAKUUTUS- JA KANSANELÄ-
KEVAKUUTUSMAKSUT SEKÄ INDEKSIEN JÄÄDYTYKSET SAADAAN
SEURAAVA KOHTUUTON LUKU VERRATTUNA SITÄ MUIHIN VÄES-
TÖRYHMIIN (TYÖTTÖMÄT POIS LUKIEN)

SAIRAUSVAK. MAKSUT 3,0 %
KELAN MAKSUT 1,0 %
INDEKSIEN JÄÄDYTYS 5,0 % ? (1994 IND.EI TIEDOSSA)
LEIKKAUKSET YHTEENSÄ 9,0 %

MUUT LEIKKAUKSET

- SAIRAUS- JA LÄÄKEKULUJEN VEROVÄHENNYSOIKEUS
POISTETTU. IKÄÄNTYNEELLÄ VÄESTÖLLÄ MAINITUT
KULUT VARSIN SUURET. VAIKUTUS MERKITTÄVÄ.
- ILMAISLÄÄKKEITÄ VÄHENNETTY TAI KOKONAAN POIS-
TETTU, OMAVASTUUSUUTTA LISÄTTY. VAIKUTUS MER-
KITTÄVÄ, KOSKA LÄÄKKEET IKÄÄNTYNEELLÄ VÄESTÖLLÄ
"PÄIVITTÄISTÄ RUOKAA".
- KOTIPALVELUN JA LYHYTAIKAISEN LAITOSHOIDON MAK-
SUJA KOROTETTU MERKITTÄVÄSTI. IKÄÄNTYNYT VÄESTÖ
TARVITSEE MAINITTUJA PALVELUJA RUNSAASTI.
VAIKUTUS MERKITTÄVÄ.
- ASUMISTUKIJÄRJESTELMÄÄ HEIKENNETTY. VUOKRAMENO-
JEN OSUUS LISÄÄNTYNYT MERKITTÄVÄSTI.

EDELLÄ MAINITTUJEN; MUUT LEIKKAUKSET, VAIKUTUKSET
ELÄKKEELLÄ OLEVAN KUNNOSTA RIIPPUEN JOPA 10 - 20 %
NETTOELÄKKEESTÄ. NÄIN OLLEN ELÄKELÄISIIN KOHDISTU-
VAT VEROT JA VEROLUONTEISET MAKSUT SEKÄ MUUT LEIK-
KAUKSET SAATTAVAT VIEDÄ BRUTTOELÄKKEESTÄ PERÄTI
60 - 70 PROSENTTIA.

Lastentarhanopettajaliitto
Barnträdgårdslärarförbundet ry

TIEDOKSI

SOS.DEM. PUOLUEKOMISSIO

SWP. 14.9.94

550

Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue
Naispiirien puheenjohtajat

Asia: Hallituksen esitys vuoden 1995 tulo- ja menoarvioksi ja
päivähoitolaki

Lastentarhanopettajaliitto toivoo, että Suomen Sosiaalidemokraattisen puolueen naisjärjestöt ottaisivat kantaa ja vastustaisivat maan hallituksen esitystä päivähoitolain voimaantulon siirtämisestä kahdella vuodella. Päivähoitolain oli tarkoitus astua voimaan 1.8.1995.

Palkansaaajista enemmistö on naisia ja vain 10 % naistyövoimasta on osa-aikatyössä. Näin ollen päivähoitolain voimaantulon siirtäminen heikentää merkittävästi naisten mahdollisuuksia osallistua työelämään ja opiskeluun. Päivähoitolain voimaantulon siirtäminen kohdistuu naisiin kahdelta suunnalta. Päivähoitolain voimaantulon siirtäminen lisää päivähoitoalan henkilöstön työttömyyttä joka jo nyt on yli 20 % ja heikentää merkittävästi lapsiperheiden, -naisten työssäkäynti/ opiskelu mahdollisuuksia.

Voimassa olevan ja vahvistetun päivähoitolain mukaan subjektiiviset oikeudet laajenevat 1.8.1995 niin, että valinta päivähoito-oikeuden ja kotihoidontuen välillä laajenee koskemaan kaikkia alle 4-vuotiaita lapsia ja 4-6 vuotiaille lapsille taataan subjektiivinen oikeus päivähoitopaikkaan.

Maan hallitus on omassa budjettiesityksessään esittänyt eduskunnalle laajennuksen voimaantulon siirtämistä kahdella vuodella ja samalla esittää palvelurahan käyttöönottoa lasten päivähoidon toteuttamisessa.

Päivähoitolain siirtämistä hallitus perustelee säästöillä sekä kaikkien uudistusten jäädyttämisellä tässä vaiheessa. Toisaalta hallitus pitää työllisyyden edistämistä painopisteenä.

Päivähoitolain toteuttaminen 1.8.1995 ei varsinaisesti ole uu-

distus koska laki säädettiin jo keväällä 1991 sosiaalidemokraat-
tien ollessa hallitusvastuussa.
Päivähoitolain kallein osa on kotihoidontuki, jonka kustannuksik-
si yhdelle uudelle ikäluokalle on laskettu noin 600 miljoonaa.
Tosin laskelma ei ole aivan selkeä, koska pienten lasten vanhem-
pien hoitovapaa-oikeudet päättyvät lapsen täyttäessä kolme vuotta
ja näin yli 3v lapsen kotihoidontuki ei palvele perheitä enää
lapsen hoitomuotona. Tuki kohdistuu joko ns. kotiäideille tai per-
heet voivat käyttää kotihoidontukea yksityisen päivähoidon tuke-
na.

Hallitus esittää myös palvelusetelijärjestelmän käyttöönottoa. Jo
16 kuntaa on ilmoittanut ministeriölle halukkuutensa kokeilla
palvelurahajärjestelmää. Samanaikaisesti mm. Kuntaliiton hallitus
suhtautuu kriittisesti palvelusetelijärjestelmään ja tarkastelee
omassa raportissaan ansiokkaasti järjestelmän haittapuolia.
Lastentarhanopettajaliitto katsoo, että palvelusetelijärjestelmä
voi toimia ainoastaan silloin kun perheillä on todellinen vaih-
toehto, subjektiivinen oikeus kunnalliseen päivähoitopaikkaan.

Vuoden 1994 alussa kuntien antaminen tietojen mukaan päivähoito-
paikkoja oli tarjolla riittävästi. Kolmen viimeisen vuoden aikana
kunnat ovat vähentäneet päivähoitopaikkoja yli 30 000.
Ei siis ole mitään perusteluja siirtää koko päivähoitolain voi-
maantuloa kahdella vuodella. Jos päivähoito-oikeuden voimaantuloa
siirretään nyt, on se passiivinen lupa kunnille purkaa entises-
tään jo olemassa olevaa päivähoitojärjestelmää.
Jos kunnat yhä supistavat päivähoitopalvelujaan on päivähoito-
lain toteuttaminen kahden vuoden kuluttua täysi mahdottomuus.

Päivähoidon henkilöstön koulutukset mitoitettiin 1990-luvun
alussa niin että päivähoitolaki toteutuu. Päivähoitoa ja esiop-
tusta toteuttamaan on siis riittävästi koulutettua henkilöstöä.

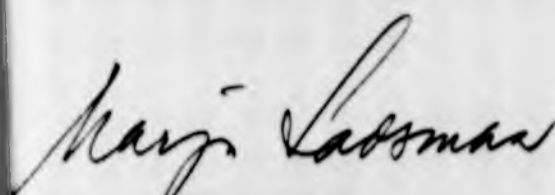
Päivähoitopalvelut ovat kunnille ja valtiolle myös tuottavaa
toimintaa. Päivähoitomaksuilla katetaan päivähoidon kuluista jo
10-15 %. Osaan tulosta voidaan laskea myös henkilöstön ja päi-
vähoidon käyttäjien verotulot. Tutkimusten mukaan hyvin toteutet-
tu esiopetus vähentää myös koulun annettavan erityisopetuksen
tarvetta.

päiväkodit vastaavat 3-6 vuotiaiden lasten esiopetuksesta. Koulutuspoliittisesti on erittäin epäviisasta kaventaa esiopetuksen laajutta. Jo nyt Suomi on jäljessä mm. muita EU-maita. Esiopetukseen tulee olla kaikilla 3-6 vuotiailla lapsilla subjektiivinen oikeus. Oikeus esiopetukseen toteutuu kätevästi päivähoito-oikeuden myötä.

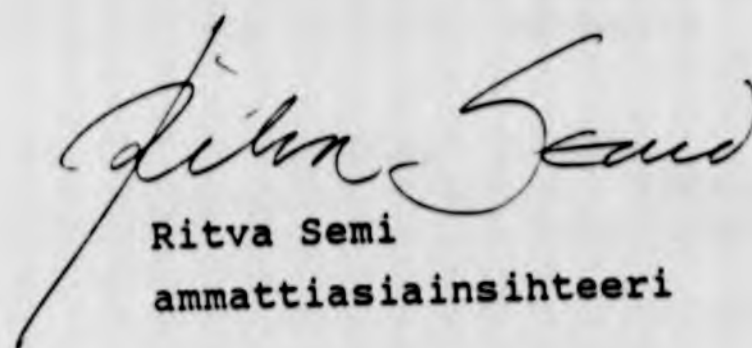
Lastentarhanopettajaliitto on omissa kannanotoissaan esittänyt, että kaikkien alle kouluikäisten lasten oikeus päivähoitoon toteutetaan 1.8.1995 ja kotihoidontuen laajennus kytketään hoitovapaa-oikeuksien jatkokehittämiseen.

Toivomme, että saamme tukenne tälle kannanotolle.

Helsinki 12.9.1995

Marja Laosmaa
puheenjohtaja

Ritva Semi
ammattiasiasihteeri

Raportti PES:n bureauun kokouksesta Brysselissä 15.-16.9.1994

Tarja Kantola

Europarlamentin vaalien ja lomien jälkeen ensimmäiseen bureauun kokoukseen SDP:n edustajina osallistui Markku Hyvärinen (ensimmäisen päivän) ja Tarja Kantola.

Kokouksen tärkeimpiä asioita olivat PES:n työryhmistä päättäminen, puheenjohtajakokouksen ja kongressin valmistelun aloittaminen, Maastrichtin sopimuksen 138A artiklan soveltaminen sekä poliittinen tilanne eri jäsenmaissa.

Sosialistiryhmän uusi pj. Pauline Green osallistui aktiivisesti kokoukseen. Parlamentin uusi puhemies Klaus Hänsch kävi myös tervehtimässä kokousta.

Kokousta avatessaan PES:n puheenjohtaja Willy Claes selvitti mahdollista nimitystään NATO:n pääsihteeriksi. Hän kertoi joutuneensa punnitsemaan 35-vuotisen poliittisen osallistumisen kauden vaihtamista virkamiehen rooliin. Hän kertoi keskustelleensa nimityksestään kaikkien hallitusvastuussa olevien PES:n jäsenpuolueiden edustajien kanssa. Hän sanoi, ettei tiedä milloin nimitystapahtuu, päätetäänkö asiasta NATO:n ulkoministeri- vai suurlihettiläskokouksessa on ainakin hänelle vielä epäselvää. Joka tapauksessa hän vaikutti varmalta nimityksestään.

Pauline Green kertoi, että sosialistiryhmässä ja koko parlamentissa on menossa laaja työtapojen uudistus. Työskentelyä pyritään tehostamaan ja esimerkiksi parlamentin äänestykset siirretään myöhäisillasta päivään, jotta tieto äänestystuloksista tavoittaa tiedotusvälineiden kautta paremmin kansalaiset. Parlamentti tulee käymään enemmän suoraa keskustelua komission kanssa. Delors oli juuri edellisenä päivänä antanut parlamentille selvityksen työllisyyspolitiikasta ja vastannut sen jälkeen parlamentaarikkojen kysymyksiin. Hänsch on muuttanut käytäntöä niin, että ryhmät eivät saa enää näissä tapauksissa päättää kysyjistä vaan hän puhemiehenä valitsee puheenvuoroja pyytäneistä ja hän oli valinnut pääasiassa takapenkkiäisiä.

Sosialistiryhmä järjestää ensi viikolla sisäisen seminaarin, jossa puidaan ryhmän työskentelytapoja.

Sosialistiryhmä on päättänyt pidättäytyä kaikesta yhteistyöstä Forza Italia puolueen kanssa niin kauan kuin he ovat hallitusyhteistyössä uusfasistien kanssa.

PES:n puheenjohtajakokous pidetään Essenissä 7.-8. joulukuuta ja PES:n kongressi ensi maaliskuun alussa Barcelonassa.

Kongressia valmistelevaan asetetaan työryhmä. PES:n jäsenhakemusasioiden (mm. Kyproksen EDEK:n täysjäsenyysskysymys ja suhtautuminen itä-euroopan puolueisiin) valmistelua johtaa varapj. Raimon Obiols.

Työryhmistä päätettiin, että

1)puheenjohtajakokouksen hyväksymä puheenjohtajien

henkilökohtaisista edustajista koostuva (meiltä Erkki Tuomioja) ympäristöryhmä aloitta työskentelynsä lokakuussa.

2) puheenjohtajia pyydetään nimeämään edustajansa PES:n kannanottoja vuoden 1996 hallitusten väliseen kongressiin valmistelevaan työryhmään. Sosialistiryhmä on tämän työryhmän työssä mukana.

3) kv-työryhmä lopettaa, mutta PES:n reagointia maailmantapahtumiin pyritään lisäämään niin, että puheenjohtajiston jäsen voi valmistella PES:n kannanoton, johon jäsenpuolueiden on ilmoitettava kantansa 48 tunnin kuluessa ja sitten teksti julkaistaan joko PES:n tai erimielisissä asioissa ao. puheenjohtajiston jäsenen nimissä.

3) ideologisia kysymyksiä käsitellyt työryhmä lopettaa työnsä ja ryhmän pj. Heinz Fischer sai tehtäväkseen viimeistellä tekstin niin, että se voitaisiin julkaista esim. PES:n ideologista pohjaa selvittävänä taustapaperina.

4) sisäasioita käsitellyt työryhmä lopettaa ja sen vaikeat asiat (suhtautuminen pakolaisiin, Shengen-asiat) pyritään jakamaan käsiteltäviksi erillinä asiakirjoina.

5) kampanjatyöryhmän hyvää työtä jatketaan jollain tapaa niin, että kampanjointikokemukset välittyvät jäsenpuolueille

6) kongressia ja puheenjohtajakokousta valmisteleva työryhmä valmistelee muut ajankohtaiset asiat

Samalla päätettiin, että PES:n sihteeristö auttaa europarlamentin uuden alueiden komitean sosialistiryhmän järjestäytymisessä.

Maastrichtin sopimuksen 138A artikla

Europarlamentin kolmen suurimman ryhmän yhteistyönä syntynyt artikla määrittelee, että Euroopan tason (=EU-puolueet) kanavoivat kansalaisten tahdon unionissa. Tämä europuolueiden virallinen tunnustaminen aiheuttaa erilaisia laillisuustoimia (PES on rekisteröitävä), sääntöjä on mahdollisesti uudistettava, europuolueiden rahoituskysymykset on selvitettävä, kaiken tämän mahdolliset vaikutukset jäsenpuolueisiin selvitettävä jne. Asiaan palataan seuraavassa kokouksessa sosialistiryhmässä asiaa valmistelleen työryhmän puheenjohtajan Ben Fayotin johdolla.

Italian PSDI:n tilanne

Korfun puheenjohtajakokous päätti sulkea puolueen toistaiseksi PES:n toiminnasta, koska puoluesihteerin Ferri oli julkisesti vaalien aikaan tukenut uusfasisteja. PSDI:llä on puoluekokous lähiaikoina ja PES pidättäytyy yhteistyöstä puolueen kanssa toistaiseksi ja odottaa puoluekokouksen valintoja ja päätöksiä.

Poliittinen tilanne

Keskustelussa käytiin läpi eri jäsenpuolueiden vaalikampanjatilanne, mm. meidän kansanäänestystilanteemme. Useassa puheenvuorossa tuli esille huoli Algerian tilanteesta ja yleensä fundamentalismin noususta.

Valtioneuvoston viikko - tiedotteesta saksittua (vkt 31-37)

LUOVUTETUT MIETINNÖT

Taloudellinen varjopuoli -tutkimus julkistettiin 9.8.1994 sisäasiainministeriössä.

Poliisin Turun yliopistolta tilaamassa tutkimuksessa käytiin läpi kaikki vuosina 1991-92 annetut talousrikos-tuomiot. Varovaisestikin arvioiden talousrikollisuudesta aiheutuu yhteiskunnalle noin 14 miljardin markan lasku vuodessa. Poliisin vuonna 1991 tutkimien talousrikosten rikosvahinkojen yhteisumman arvioitiin olevan 2,5 miljardia markkaa. Samaan aikaan syyttäjien nostamissa talousrikossyytteissä rikosvahinkourvot juivät puoleen miljardiin. Tuomioistuinten ratkaisussa mainittujen rikosvahinkojen summa jäi tätäkin pienemmäksi eli 200 miljoonaa markkaan. Lisätietoja antavat apulaisprofessori Ahti Laitinen (921) 633 5512 Turun yliopistosta ja ylikomisario Keijo Suuripää (90) 160 4544 sisäasiainministeriöstä.

"Mittaus päivässä". Tutkimus vuonna 1994 julkaistetuista Suomen presidentinvaalien kannatusmittauksista julkistettiin 11.8.1994 oikeusministeriössä.

Presidentinvaalien yhteydessä tehdyt valtakunnalliset kannatusmittaukset ja niiden uutisointi vahvistivat länsitäjien ennakkokantoja. Myös uutisoidun ennakkosuosikin puolelle asettumista tapahtui. Tampereen yliopiston Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitoksen tekemässä selvityksessä havaittiin, että ensimmäisessä vaalis- sa jatkoon päässeiden ehdokkaiden kannattajista ehkä jopa joka viides tempautui kannattajaksi mittauksen vaikutuksesta. Tutkimuksessa todettiin, että ennakkokönniennustelien raportointi viikkaan ennakkokönnestyksen jälkeen ei ole aina suotavaa, koska selvät kannatuserot saattavat lamaan- nuttaa varsinaisen vaalipäivän osallisu- tumista. Lisätietoja antavat tutkija Sami Borg (931) 215 6941 Tampe- reen yliopiston Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitokselta ja lainsäädäntö- neuvos Eero J. Aarnio (90) 182 5394 oikeusministeriöstä.

Raportti työllistämistukien kehittä- misestä luovutettiin 16.8.1994 työmi- nisteriölle.

Selvitysmies Harri Skog ehdottaa työllistämistukimuotojen vähentä- mistä 19:sta viiteen ja työvoimatoi- mistojen liikkumavaran selvää lisää- mistä. Työllistämistuen ja työttö- myysturvan passivoivaa vaikutusta

vähentävät ehdotukset säästisivät työttömyysturvamenoja 530 Mmk puuttumatta etuuskien tasoon. Tukien ja työvoimapalvelujen yhdistämis- mahdollisuuksia olennaisesti laaje- ntaava työllisyysasetuksen muutos on Skogin mukaan mahdollista saattaa voimaan vuoden 1995 alusta. Skog ehdottaa yrityksille myönnettävän tuen muuttamista kehittämis- ja rekry- tointitueksi. Tukien yhdistämismah- dollisuus työvoimapalveluihin, esim. koulutukseen ja kuntoutukseen laaje- nee olennaisesti. Lisätietoja antaa vanhempi hallitussihteeri Harri Skog (90) 1856 210 työministeriöstä.

Selvitys kuntien kantokykyluoki- tuksen korvaavasta järjestelmästä luovutettiin 18.8.1994 sisäasiainmi- nisteriölle.

Neuvotteleva virkamies Aulis Pöyhö- nen tutki selvityksessään, olisiko ny- kyinen kantokykyluokitusjärjestelmä korvattava kuntien taloudelliset voi- mavarat oikeudenmukaisella tavalla huomioonottavilla vaihtoehtoisilla järjestelmillä. Ehdotus perustuu vero- tulojen tasaamisen periaatteeseen. Kuntien valtionosuudet määräytyisi- vät määrällisten valtionosuustarvetta (kuten asukasluku, oppilasmäärät) ja kustannustekijöitä (kuten harva asu- tus, saaristoisuus, kaksikielisyys) ku- vaavien tekijöiden avulla. Toisaalta valtionosuuksilla tulisi tasata kuntien omaassa tulopohjassa olevia eroja. Opetus- ja kulttuuritoimen laskenta- peruste pysyisi nykyisenä, mutta val- tionosuusprosentit olisivat kaikille kunnille samat. Sosiaali- ja terveyden- huollon valtionosuuksien perusteena olevat ikäryhmittäiset valtionosuuksi- en markkamäärät pidettäisiin ennal- laan. Kuntien taloudellisen aseman huomioon ottaminen perustuisi uu- dessa järjestelmässä kunnan lasken- nallisiin verotuloihin. Lisätietoja an- tavat neuvotteleva virkamies Aulis Pöyhönen (90) 160 2830 ja neuvotte- leva virkamies Martti Kallio (90) 160 4500, molemmat sisäasiainministe- riöstä.

Ahvenanmaan omaa verotus- oikeutta selvittänyt työryhmä luovut-

ti 25.8.1994 mietintönsä oikeusminis- teriölle.

Työryhmä ei ottanut kantaa siihen, tu- lisiko Ahvenanmaan verotusta koske- va lainsäädäntövalta siirtää valtiolta maakunnalle. Sen sijaan se selvitti ve- rotusoikeuden siirron edellytyksiä sekä siihen liittyviä etuja ja haittoja. Suomen EU-jäsenyysneuvottelujen yhteydessä on sovittu, että Ahvenan- maa pidetään EY:n välillisten verojen direktiivien ulkopuolella. Alueella voitaisiin siis soveltaa muusta EU:sta poikkeavaa välillistä verotusta, mikä mahdollistaa mm. verovapaan myyn- nin jatkumisen Ahvenanmaan ja Ruotsin välisessä liikenteessä. Työ- ryhmä ei näe muodollisia esteitä sille, että valtiolle nyt kuuluva verotusoi- keus Ahvenanmaalla siirrettäisiin ko- konaan tai osittain maakunnalle. Ve- rotusoikeuden siirtämisestä vastaan pu- huu työryhmän mielestä se, että riip- pumatta tasotusjärjestelmästä vastuu ahvenanmaalaisesta yhteiskunnasta on viime kädessä valtiolla. Valtionta- louden kannalta verotusoikeuden siir- ron seuraukset ovat työryhmän mie- lestä vaikeasti ennustettavissa, sillä ne riippuisivat alueiden talouskehityk- sestä sekä niiden harjoittamasta vero- politiikasta. Ahvenanmaan edustajat jättivät työryhmän mietintöön erillään mielipiteen. Työryhmän puheenjohta- jana oli hallintoneuvos Olof Olsson (90) 18 531 korkeimmasta hallinto- oikeudesta. Lisätietoja antavat myös lainsäädäntöneuvos Sten Palmgren (90) 182 5445 ja vt. lainsäädäntö- neuvos Hans Appel (90) 182 5382 oikeusministeriöstä.

Pollisbarometri 1994 -tutkimus julkistettiin 29.8.1994 sisäasiainministeriössä.

Tutkimuksessa on pyritty tunnistamaan poliisin toimintaympäristöön keskeisesti vaikuttavat uhkakuvat ja mahdollisuudet sekä saamaan arvioita näiden tekijöiden tulevaisuudesta. Poliisin tulevaisuuden suurimmat uhkakuvat liittyvät talous- ja huumausainerikoksiin. Huonompaan suuntaan muuttuvat myös väkivaltarikokset, varkaudet ja luvattomat käytöt, kavallukset ja petokset. Verorikokset, järjestyshäiriöt ja nuorisoriikollisuus työllistävät myös jatkossa. Poliisin mahdollisuudet selviytyä tulevaisuuden haasteista löytyvät asiantuntijoiden arvioiden mukaan poliisin kansainvälisestä yhteistyöstä, poliisin ja sidosryhmien välisestä yhteistyöstä, tietokonekoneologiasta ja ennalta estävästä poliisityöstä. Lisätietoja antavat poliisijohtaja Seppo Nevala (90) 160 2909 sisäasiainministeriöstä ja erikoistutkija Mika Mannermaa (921) 263 83527 Turun kauppakorkeakoulun Tulevaisuuden tutkimuskeskuksesta.

Vankien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen vastuunjako selvittänyt työryhmä luovutti 30.8.1994 mietintönsä sosiaali- ja terveysministeriölle.

Työryhmä esittää, että vangeilla olisi käytettävissään vähintään kansaneläkkeen pohjaosan suuruinen rahamäärä eli 437 mk/kk. Käyttövorojen vähäisyys on johtanut siihen, että vangit hakevat kotikuntansa toimeentulotukea mm. päivittäisiksi käyttövaroiksi. Lisäksi vankien mahdollisuuksia saada päihdehuollon palveluja tulisi lisätä. Työryhmän puheenjohtajana oli neuvotteleva virkamies Martti Lähtinen (90) 160 4351 ja sihteerinä vt. ylitarkastaja Anne Hujala (90) 160 3907.

Saastuneiden maa-alueiden selvitys- ja kunnostusprojekti (SAMA-SE) loppuraportti luovutettiin 30.8.1994 ympäristöministeriölle. Suomessa olisi seuraavan 20 vuoden kuluessa kunnostettava lähes 1 200 saastunutta maa-aluetta, yli 10 miljoonaa kuutiometriä maa-aineksia. Suurin osa näistä on likaantuneita teollisuusalueita ja vanhoja kaatopaikkoja. Kunnostamiseen olisi varattava yhteensä arviolta 5,4 miljardia markkaa. Tästä toiminnanharjoittajat ja kiinteistöjen haltijat maksaisivat noin 3,2 miljardia markkaa, loput jäisivät valtion ja kuntien maksettaviksi. Rahoitusta varten tarvittaisiin rahasto, johon varat kerättäisiin valtion jäte- ja kemikaalimuksuina. Saastuneelle maaperälle on tulossa myös ohjeavot, joiden perusteella maan käyttöä voidaan asettaa rajoituksia. Lisätietoja antavat ylitarkastaja Ari Seppänen (90) 160 5915 ympäristöministeriöstä ja dipl.ins. Juhani Puolanne (90) 6951 291 vesi- ja ympäristöhallituksesta.

Suomen Pankki -komitea luovutti 31.8.1994 mietintönsä valtiovarainministeriölle.

Komitea ehdottaa Suomen Pankista annetun lain korvaamista uudella lailla ja säädösrakenteen uudistamista luopumalla osasta johtosääntöjä. Komitea ehdottaa Suomen Pankin toiminnan tavoitteiden, tehtävien ja toimivaltuuksien nykyistä tarkempaa määrittelyä laissa. Keskuspankki voisi harjoittaa toimintaansa itsenäisesti sille laissa määritellyissä rajoissa. Toisaalta sen toimet olisivat paremmin valvottavissa. Komitean mukaan Suomen Pankilla on oltava toiminnallisesti riippumaton asema rahapolitiikan harjoittamisessa. Komitea haluaa korostaa pankkivaltuuston asemaa erityisesti valvontaelimenä ja hallintopäättösten tekijänä. Johtokunnalle ehdotetaan keskitettäväksi rahapolitiikasta päättäminen ja sen toteuttaminen sekä muut operatiiviset tehtävät. Johtokunnan jäsenet ehdotetaan nimittettäväksi määräjäksi. Komitea ehdottaa myös rahalain markan ulkoista arvoa koskevien säännösten muuttamista. Lähtökohtana olisi Suomen markan kelluminen eli markan ulkoisen arvon määräytyminen markkinatilanteen mukaan normaalioloissakin. Komitean puheenjohtajana oli korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Hallberg (90) 18531.

Tapaturmat Suomessa vuosina 1980-1993 -selvitys julkistettiin

31.8.1994 sosiaali- ja terveysministeriössä. Vakavat tapaturmat ovat kääntyneet laskuun tämän vuosikymmenen alussa. Työ- ja liikennetapaturmat ovat vähentyneet, mutta samanaikaisesti lievemmit koti- ja vapaa-ajan tapaturmat ovat lisääntyneet. Sosiaali- ja terveysministeriö on selvittänyt yhdessä Tilastokeskuksen kanssa tapaturmatilastojen muutoksia vuosina 1980-1993. Vakavat tapaturmat lisääntyivät vielä viime vuosikymmenellä. Vuonna 1980 tapaturmaisesti kuoli 2 129 ihmistä ja kymmenen vuotta myöhemmin 2 822 ihmistä. Samalla kun tapaturmat ovat siirtyneet yhä enemmän kotipiiriin ja vapaa-aikaan, ne ovat kuitenkin tulleet lievemmiksi. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmista eniten kustannuksia aiheuttavat vanhusten kaatumiset. Lisätietoja antavat erikoisasiantuntija Markku Heiskanen (90) 1734 2571 Tilastokeskuksesta ja neuvotteleva virkamies Kaj Koskela (90) 160 5328 sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Uusi kansalaisen käsikirja julkistettiin 1.9.1994 valtiovarainministeriössä.

Kansalaisen käsikirja kuvaa julkista hallintoa ja sen palveluja niiden käyttäjien - yksityisen ihmisen, yrityksen tai yhteisön näkökulmasta. Kirja kertoo kenen puoleen kääntyä ja mitä tehdä erilaisissa elämäntilanteissa. Ensimmäinen Kansalaisen käsikirja ilmestyi kaksi vuotta sitten. Nyt ilmestyvän kirjan sisältö on tarkistettu ja uudistettu. Lisätietoja antaa neuvotteleva virkamies Marja Granlund (90) 160 3255 valtiovarainministeriöstä.

Sosiaalipoliittikka ristiaallokossa - Suomen EU-strategian kysymykset julkistettiin 8.9.1994 sosiaali- ja terveysministeriössä.

Suomen mahdollinen EU-jäsenyys ei aseta esteitä kansalliselle sosiaali- ja terveyspolitiittisille ratkaisuille. EU:n jäsenenä Suomi voisi säilyttää suomalaisen sosiaaliturvamallin perusperiaatteet ja rakenteet. Tämä käy ilmi tutkija Johannes Pakaslahden STM:n toimeksiannosta tekemästä selvityksestä, joka käsittelee Euroopan integraation heijastumista suomalaiseen sosiaaliturvaan. Selvityksen mukaan Euroopan talous- ja rahaliitto EMU voi lyhyellä aikavälillä lisätä sosiaalipoliittikkaan kohdistuvia supistamis-paineita Suomen kaltaisissa valtioissa, joissa julkisen rahoituksen osuus on merkittävä. Pidemmällä aikavälillä EMU:n arvellaan kuitenkin vahvistavan sosiaaliturvaa ja sen rahoituspohjaa taloudellisen kehityksen ja vakauden myötä. Lisätietoja antavat apulaisosastopäällikkö Kari Välimäki (90) 160 3831 sosiaali- ja terveysministeriöstä ja tutkija Johannes Pakaslahti (90) 645 258 KT-Analyysi Oy:stä.

Vanhujen metsien suojelutyöryhmän toinen osamietintö luovutettiin 12.9.1994 ympäristöministeriölle.

Pitkään jatkunut tehokas metsien käyttö on johtanut siihen, että Etelä-Suomessa on yksityismailla sijaitsevia vanhoja, suojelunarvoisia metsiä vain vähän jäljellä. Vanhojen metsien suojelu perustuu siten eteläisimmässä Suomessa suurelta osin valtion omistamiin metsäalueisiin. Vanhojen metsien suojeluohjelmaan ehdotetaan sisällytettäväksi yhteensä 248 kohdetta eli 10 000 hehtaaria yksityismaiden vanhoja metsiä. Valtion mailla sijaitsevien vanhojen metsien verkostoa halutaan täydentää lisäämällä ohjelmaan suojelukohteita yhteensä 63 alueelta erityisesti Metsähallituksen etelärannikon sekä Länsi- ja Itä-Suomen puistoalueilta. Työryhmän mukaan suojeluohjelma tulisi toteuttaa viiden vuoden kuluessa. Lisätietoja antavat ylitarkastajat Pertti Rassi (90) 1991 9337 ja Pekka Salminen (90) 1991 9336 ympäristöministeriöstä.

VALTONEUVOSTON VIIKKO

Liite

VALTONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS 11.8.1994 VALTION AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN KUNNALLISTAMISESSA VUONNA 1995 NOUDATETTAVISTA PERIAATTEISTA

Valtioneuvosto on päättänyt, että valtioneuvoston 18 päivänä kesäkuuta 1993 tarkistaman, vuosille 1991-96 hyväksymän koulutuksen ja korkeakouluissa harjoitettavan tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaisen ammatillisten oppilaitosten ylläpitäjien kehittämisen edistämiseksi tapahtuvissa valtion ammatillisten oppilaitosten ylläpitämisen siirtämisissä kunnallisille ylläpitäjille noudatetaan omaisuutta koskevissa ja muissa järjestelyissä, edellyttäen, että eduskunta ne omalta osaltaan hyväksyy, seuraavia periaatteita vuonna 1995:

1) Oppilaitosten kiinteistöt ja irtaimisto sekä koulutustehtävän edellyttä-

mässä laajuudessa maatalousalan oppilaitosten ja koti- ja laitostalousoppilaitosten opetusmaatilat luovutetaan, jollei jäljempänä toisin sanota, kunnalliselle ylläpitäjälle korvauksetta.

2) Metsä- ja puutalousoppilaitosten opetusmetsät jäävät valtion omistukseen ja kunnalliselle ylläpitäjälle annetaan näihin metsiin käyttöoikeus hyväksytyn metsätaloussuunnitelman puitteissa.

3) Oppilaitosten hallinnassa olevat erilliset vesialueet ja suojelualueet jäävät valtion omistukseen.

4) Oppilaitosten opetusmaailojen välittömästi tauja-asutuksen yhteydessä olevat yhdyskuntarakentamisen kannalta erityistä arvoa omaavat ja muut vastaavat maa-alueet, jotka eivät ole oppilaitoksen koulutustehtävän kannalta välttämättömiä, jäävät valtion omistukseen. Kunnalliselle ylläpitäjälle voidaan antaa näihin alueisiin käyttöoikeus.

5) Valtion aloittamat rakennushankkeet ja tekemät rakennusten ja kiinteistöjen hankintasopimukset hoidetaan loppuun valtion rahoittamina. Hanke on aloitettu, kun opetusministeriö on antanut oppilaitokselle valtion talonrakennushankkeista annetun asetuksen (137/77) 6 §:ssä tarkoitetun hanketta koskevan opetusministeriön määrärahoilla tapahtuvan rakennussuunnittelukehotuksen.

6) Valtion oppilaitosta varten vuokratiloiksi rakennettujen tai hankittujen tilojen ostamiseen voidaan kunnalliselle ylläpitäjälle myöntää valtionosuutta jälkirahoitteisena enintään rakennuskustannuksia vastaavaan kauppahintaan valtion talousarvion rajoissa.

7) Rakennusten ja maa-alueiden toiselle luovuttamiseen, käyttötarkoitukseen muuttamiseen, toiminnan lopettamiseen sekä omaisuuden tuhoutumisesta tai vahingoittumisesta saatuihin korvauksiin noudatetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/92) 44 §:n säännöksiä.

21.9.94/sp

**SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE -
FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA PARTI r.p.**

**Puoluehallituksen kokous
29.9.1994 klo 9.00**

ESITYSLISTA

- 1 Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus
- 2 Puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntäminen
- 3 Esityslistan hyväksyminen
- 4 Pöytäkirjan tarkistajien valinta
- 5 Seuraava puoluehallituksen kokous 13.10.1994 klo 9.00
- 6 SDP:n edustajat lehdistötukea käsittelevään lautakuntaan
- 7 Poliittinen tilanne
- 8 Tiedoksi
- 9 Muut esille tulevat asiat
- 10 Kokouksen päättäminen

SOS.DEN. PUOLUEJÄSEN

SMP. 27.9.94

552

Jakelussa mainituille

Viite

Lehdistötukea käsittelevä
Asia lautakunnan asettaminen

Valtioneuvosto on 16.12.1993 liikenneministeriön esittelystä asettanut lautakunnan, jonka tehtävänä on ollut valtionavustusten myöntämisehdotuksen tekeminen sanomalehtien kuljetus-, jakelu- ja muiden kustannusten alentamiseksi osoitetusta määrärahasta (mom. 31.55.41). Lautakunnan tehtävänä on myös ollut määrärahan jakoperusteiden ja avustusten hakemista koskevien ohjeiden muutosehdotusten valmistelu.

Lautakunnalla on ollut parlamentaarisiin voimasuhteisiin perustuva seuraava kokoonpano:

Lautakunnan puheenjohtaja puoluesihteeriksi Pekka Kivelä (KOK) ja jäsenenä toimitusjohtaja Sauli Pyylyoma (Kesk.), järjestöpäällikkö Eero Lankia (Kesk.), puoluesihteeriksi Erja Tikka (Kesk.), valtiotieteen lisensiaatti Jukka Koivisto (KOK), toimitusjohtaja Harri Roihankorpi (SDP), tiedotussihteeriksi Anna-Liisa Sirjamo (SDP), puoluesihteeriksi Matti Viialainen (Vasemmistoliitto), erityisavustaja Peter Heinström (RKP), opetusneuvos Esko Almgren (SKL) sekä poliittinen avustaja David Pemberton (Vihreät).

Lautakunnan toimikausi päättyy 31.12.1994.

Liikenneministeriö kiinnittää huomiota siihen, että naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/86) 4 §:n 2 momentin mukaisesti lautakunnassa tulee, jollei erityisestä syystä muuta johdu, olla sekä miehiä että naisia. Jos tästä joudutaan poikkeamaan, on asettamismuistiossa erikseen perusteltava mainitsemalla ne syyt, jotka oikeuttavat poikkeamaan tasa-arvolain mukaisesti pääsäännöstä.

Liikenneministeriö toteaa lisäksi, että lautakunnan jäseniä uudelleen nimitettäessä tulee ottaa huomioon hallintomenettelylain (598/82) 10 §:n esteellisyyssperusteiden asettamat vaatimukset lautakunnan kokoonpanolle.

Oikeusministeriön vastaavanlaisessa asiassa antama tulkinta po. lautakuntaan sovellettuna merkitsee, että lautakunnan jäsen on esteellinen käsittelemään asiaa lautakunnassa, jos hän on palvelussuhteessa taikka toimitusjohtajana, toiminnanjohtajana tai hallituksen tahi muun vastaavan tilivastuiseen toimielimen jäsenenä sellaisessa järjestössä tai muussa yhteisössä tahi säätiössä, jolle myönnettävää valtionavustusta lautakunnassa annettava lausunto koskee. Myös niissä tapauksissa, joissa on kysymys muulle järjestölle myönnettävästä avustuksesta, sanotunlainen jäsen tulee esteelliseksi, mikäli tuossa asiassa tehtävä päätös voi merkitä jäsenen edustamalle järjestölle odotettavissa olevan avustuksen määrän suurentumista tai vähentymistä taikka muuta vastaavaa erityistä hyötyä tai vahinkoa.

Edellä esitettyyn viitaten pyydetään jakelussa mainittuja kukin omalta osaltaan tekemään liikenneministeriölle ehdotuksensa lehdistötukea käsittelevän lautakunnan kokoonpanoksi 31.10.1994 mennessä.

Liisa Ero

Hallitusneuvos

Liisa Ero

JAKELU: Suomen Sosialidemokraattinen Puolue rp
Kansallinen Kokoomus rp
Suomen Keskusta rp
Vasemmistoliitto rp
Svenska Folkpartiet i Finland rp
Vihreä Liitto rp
Suomen Kristillinen Liitto rp

/OV-R

TASAVALLAN PRESIDENTIN TYÖLLISYYSTYÖRYHMÄN RAPORTTI

I. KOKONAISTALOUDELLINEN OSA

- Tavoite: Työttömyyden alentaminen 200 000:een v. 2000 mennessä. Edellyttää 330 000 uutta työpaikkaa
- Keskim. 5%:n vuotuinen kasvu luo 270 000 työpaikkaa. Tarvitaan siis 60 000 lisää muilla keinoin (työllistämistoimet, kasvun ja työllisyyden välisen riippuvuuden voimistaminen)
- Nopea kasvu edellyttää alhaista korkoa. Tämän edellytyksinä alhainen inflaatio (rauhalliset työmarkkinat ja hyvä hintakilpailukyky), ylijäämäinen vaihtotase (o.k.) ja vakautuva valtiontalous (→)

- Valtion menojen rajoittaminen
 - Tiukkana tavoitteena bruttovelan bkt-osuuden pudottaminen (nopean kasvun oloissa) alle 70%:n v. 2000
 - Kun samalla esitetään henkilöverotuksen alentamista 10 mrd. markalla (v:n 2000 tasolla), tarvitaan uusia rakenteellisia säästöjä 15 mrd. mk (vuoden 2000 tasolla)
 - Ehdotuksina yksityiskohtaisten säästöläkiesitysten valmistelu sekä erityinen puitelaki, joka asettaisi ylärajan valtion päätösperäisille menoille v. 1995-2000

II. PITKÄAIKAIS- JA NUORISOTYÖTTÖMYYDEN VÄHENTÄMINEN

- 125 000 henkilöä työllistämistoimien piirissä v. 1995-1996 (lisää nettomenoja 1 mrd. mk/v)
- Nuorisokansliapäällikkötyöryhmän edhotukset

III. VEROPOLIITTISET TOIMET

- Henkilöverotuksen keventäminen 10 mrd. mk:lla (vrt. yllä). Rajaveroasteen alentaminen koko asteikolla, mutta ylin rajaveroaste 50%:iin tulonjakoa vääristämättä
- Yhteisö- ja lähdeverokanta 28%:iin
- Työnantajan palkkaperustaisten sosiaaliturvamaksujen alentaminen 4 %-yksiköllä yksityisellä sektorilla korvaamalla ne energia- ja ympäristöveroin (EU-aikataulussa)
- Selvitysmies verotuksen ja sosiaaliturvan yhteensovittamiseksi (köyhyysloukkujen poistamiseksi)
- Tel-maksujen nousupaineiden hillintä (säästöjä työeläkejärjestelmässä)
- Henkilöstörahastojen sijoitusten keston lyhentäminen 6 vuoteen ja niiden tuoton verottaminen po-tulon tavoin

IV. TYÖMARKKINAT

- Työn vuorottelujärjestelmä
- Ylitöiden rajoittaminen 200 t/v
- Työaikalain uudistaminen (tes-sopimuksia vastaavaksi)
- Irtisanomisaikojen lyhentäminen alle vuoden työsuh-teiden osalta 1 kk:ksi
- Yt-neuvotteluaikojen lyhentäminen 6 viikkoon
- Työllistämistukien uudistus (Skogin malli)
- Työaikakokeilut (mm. 2x6-malli)
- Työttömyysturvajärjestelmän kokonaisuudistuksen valmistelu (kohteena ei turvan taso, vaan mm. mahdollinen porrastus keston mukaan, karenssiajat, lomautussakkojen poistaminen ja aiheuttamisperiaatteen toteuttaminen muilla keinoin)
- Omatoimisen koulutuksen etuuksien parantaminen työttömyysturvan tasolle
- Näiltä osin kolmikan tavalmistelu